

Årsrapport 2019

Nordre Land kommune

Innhold

1. Kommunedirektørens innledning	3
2. Rapportering på måloppnåelse kommuneplanens samfunnsdel	5
3. Fellesinntekter og fellesutgifter	18
4. Årsrapport fra tjenesteområdene.....	19
5. Finans	34
6. Internkontroll.....	36
7. Tilsyn	38
8. Investeringer 2019.....	39
9. Politisk aktivitet i 2019.....	50

1. Kommunedirektørens innledning

Mens årsmeldingen for 2019 er i en avsluttende fase, er Norge, ja hele verden, i en krise og i en uvirkelig situasjon i et forsøk på å bekjempe epidemien covid -19, koronaviruset. Hvordan 2020 blir er usikkert, og hva som venter Nordre Land kommune i tiden som kommer er uvisst. Men med dyktige ansatte i Nordre Land kommune som er omstillingsvillige og ønsker å bidra i dugnaden, skal vi sammen gjøre det vi kan for at Nordre Land sine innbyggere skal få den hjelpen de trenger. Ta vare på hverandre!

I 2019 feiret vi 10 års jubileum for Landsbyen Dokka. Ekte landsbyliv og levende grender preger Nordre Land og dagen ble feiret 31.08.2019 med folkeliv og underholdning i Landsbyen Dokka. Dette viser at landsbyfokuset fortsatt er aktuelt og vi har på ekte blitt en landsby.

Vi gjennomførte innbyggerundersøkelse og fikk gode tilbakemeldinger fra våre innbyggerne. Nordre Land oppleves som et trygt sted å bo. Innbyggerne sier at det er godt å bo i Nordre Land, og at kommunen yter gode tjenester. Stort sett er innbyggerne meget fornøyd med både tjenester og samfunnsutvikling. Vi scorer over snittet på samtlige hovedkategorier. Tjenestene som scorer best er bibliotek/bokbuss, fritidstilbudet til ungdom og hjemmesykepleien, men vi scorer godt på samtlige tjenester.

I løpet av 2019 har Fiberland med utbygging i Dæhlibyga og Østsinni, ført til at fiberdekning i Nordre Land har blitt vesentlig bedret. Fiberland og N-kom midler har ført til et kraftig løft på bredbånd og fiberdekning. I løpet av desember ble 3 nye områder klare for utbygging, som betyr at 469 nye husstander får tilbud om fiber. I 2020 fortsetter den gode utviklinga både med Nkom områder og Fiberland. Det hadde vært gøy om vi kunne bli en av kommunene med best dekning.

Nordre Land-skolen har i 2019 opprettet eget ekspertutvalg bestående av elever for å påvirke skoleutvikling. Dette ble lagt merke til av kunnskapsministeren, og hele ekspertutvalget ble invitert til ministeren for å dele av sin erfaring.

I november kom resultatene på nasjonale prøver som viser en gledelig forbedring på 5. trinn i Nordre Land. Systematisk og god jobbing over tid har gitt resultater i Nordre Land-skolen. Kvalitetsmeldinga for grunnskolen viser god framgang på grunnleggende ferdigheter.

Hele 7 bedrifter ble Gasellebedrifter i Nordre Land i 2019. Dette er best i Gjøvikregionen og viser at det er god aktivitet i næringslivet i Nordre Land. Gratulerer til gasellebedriftene: Opplandske Betong, Dokka Elektronikk As, Kolstad Betongpumping, LGS Lyd og Lys, Nørstelien Landhandleri, Lie Bygg & Takst As og VOKKS KRAFT As.

BTI; bedre tverrfaglig innsats har vært et satsingsområde i 2019. Alle som jobber med barn og unge i Nordre land jobber sammen for å sikre oppfølging av utsatte barn og unge. Nordre Land kommune bruker stafettlogg for å oppnå bedre tverrfaglig innsats (BTI) i arbeidet med barn, unge eller familier som krever ekstra oppmerksomhet.

I 2019 var det kommunevalg. Ola Tore Dokken (SP), ble gjenvalgt som ordfører og Linn T. Sunne (A), ble varaordfører. Det nye kommunestyret gjenspeiler befolkningen både med alder og kjønn. Ekstra moro er det at unge engasjerer seg. De yngste i kommunestyret er

Mari 19 år og Annine 18 år. Annine er den yngste kommunestyrerepresentanten i Gjøvikregionen.

Nordre Land har jobbet godt med digitalisering også i 2019. Vannmåleravlesning ble effektivisert, Nordre Land-skolen hadde innlegg på brukerkonferansen til Skooler (kommunikasjonssystem mellom hjem/skole og skole/elev), hvor 170 kommuner deltok. Mange bruker nå digitale søknadsskjemaer, og nye fagsystemer og digitalt avvikssystem er innført. Nye arbeidsmetoder og digitalisering er noe vi skal satse på også framover, for å forenkle dialogen med kommunen og for å forenkle arbeidshverdagen til de ansatte..

Helsestasjon for ungdom ble åpnet på Parken ungdomsklubb. Vi er svært stolt av å få til et helsetilbud på ungdommens hjemmebane. Målgruppa er ungdom i alderen 13-23 år.

Omsorg og rehabilitering har gått til anskaffelse av to el-biler. Disse bilene gir en miljøvennlig transport i nærmiljøet. I både miljø- og folkehelseperspektiv bidrar også el-syklene, som lånes ut gratis på biblioteket. Disse har i løpet av 2019 gått 6.641,3 kilometer totalt.

I mai ble ny organisering av Nordre Land kommune vedtatt, og gjennom høsten er den nye organiseringen blitt gradvis implementert. Med det har vi fått en organisasjonsstruktur som er framtidsrettet, og som legger til rette for strategisk utvikling og tjenesteutvikling med brukerne i fokus. Økt samarbeid på tvers av avdelinger er et nøkkelord, endringene ble utført uten å øke antallet ledere. I november var nytilsatt avdelingsdirektør for Samfunnsutvikling på plass, og den nye ledergruppa var fulltallig. Fra 2020 gjelder de nye resultatområdene, denne årsmeldingen referer til de gamle tjenesteområdene.

Økonomi

På området fellesinntekter og fellesutgifter er det merinntekter sammenlignet med budsjett på samlet sett nesten kr 6 mill. Merinntekter på skatt, rammetilskudd, eiendomsskatt og renter/avkastning på plasseringer veier opp for noe merutgifter knyttet til renter- og avdrag på lån og mindreinntekter fra salg av konsesjonskraft.

Regnskapet for 2019 viser at det er underliggende økonomiske utfordringer i driften i Nordre Land kommune. Kultur og Sentraladministrasjon var de eneste tjenesteområdene/enhetene som hadde mindreforbruk, ellers var det til dels store merforbruk i tjenesteområdene. Tjenesteområdene opplever å ha stramme rammer, og uforutsette, ikke-budsjetterte hendelser gjør da at ressursene må omprioriteres på bekostning av det som opprinnelig var planlagt. Endringer i behov hos brukere og flere brukere med tjenestebehov, gir store utslag økonomisk.

Avsetningen til å dekke lønnsoppgjøret i 2019 var for liten sammenlignet med faktisk lønnsøkning. Dette medførte at enhetene fikk kompensert vel halvparten av lønnsøkningen, og måtte dekke det resterende innenfor egne rammer.

Tjenesteområde helse og omsorg har i 2019 trukket fram betydningen av økt sykefravær, både for kvaliteten i tjenesten og i forhold til det økonomisk. Sykefraværet er et betydelig moment i driften for tjenesteområdet helse og omsorg, og det økte sykefraværet koster. Også tjenesteområde barnehage har høyt sykefravær, noe som gir merutgifter på lønn og påvirkning på kvaliteten i barnehagehverdagen.

Sykefravær

Totalt for 2019 var fraværet 10,5%, der 1,8 % var korttidsfravær og 8,7 % var langtidsfravær. Det er 1 prosentpoeng oppgang siden året før, og det høyeste som er målt siden 2009. Årsakene til sykefraværet er sammensatt. Utviklingen følger samme tendens som hos andre kommuner. Nordre Land kommune har derfor satt i gang flere tiltak som kan dempe dette og viser til Prosjekt nærvær og ledelse, der Helse og omsorg og Barnehager er innsatsområder. Kommunen har fått bistand i form av veiledning fra NAV arbeidslivssenter og veiledning og økonomisk støtte fra KLP.

I løpet av året 2019 er det 8 ansatte i alderen 48–64 år som har sluttet med uførepensjon. 5 ansatte gikk av med alderspensjon (67 år) eller ved særaldersgrense (65 år). 5 ansatte gikk av med avtalefestet pensjon.

2. Rapportering på måloppnåelse kommuneplanens samfunnsdel

Kommuneplanens samfunnsdel har en visjon om **Ekte landsbyliv og levende grender**. Overordnet mål er **Livskvalitet og bærekraftig utvikling**. Kommuneplanens samfunnsdel angir videre mål (slik vil vi ha det) og strategier (dette må gjøres) innenfor de seks utvalgte samfunnsområdene. Den angir også hvordan vi kan måle og følge med underveis i arbeidet, for å se om kommunesamfunnet er på vei dit vi i planen har sagt at vi ønsker. I årsrapporten rapporteres det derfor i forhold til punktene «Slik ser vi om vi er på rett vei» under hvert av samfunnsområdene.

Dette måten å rapportere på kommuneplanens samfunnsdel ble gjort for første gang i årsmeldingen for 2018, så det er fortsatt litt ferskt. Men rapporteringen ble godt tatt imot i fjor, og det rapporteres derfor på tilsvarende måte også for 2019. Omfang og detaljeringsgrad variere noe mellom områdene og hvert av underpunktene. Hovedpunktene i resultatene fra innbyggerundersøkelsen som ble gjennomført i første del av 2019, er presentert som et eget avsnitt.

Næringsutvikling og turisme

Slik ser vi om vi er på rett vei.

- Utvikling i omsetning i næringslivet (handelsstatistikk fra SSB Oa.)

Omsetningen første halvår 2019 var på kr. 38 308 pr innbygger mot kr. 38 012 i samme periode i 2018. (tallene for hele 2019 er ikke klare enda hos SSB). Det knytter seg usikkerhet til tallene med hensyn til hvor omsetningen blir registrert i butikker eid av sentrale kjeder.

- Utviklingen i antall arbeidsplasser og sysselsettingsgrad.

Antall arbeidsplasser var 3217 i 2019 mot 3252 i 2018 og 3206 i 2017.

Kilde: <https://www.ssb.no/statbank/table/07984>

Sysselsettingsgraden, i prosent av befolkningen 15-74 år, var på 64,9% i 2019, 64,7% i 2018 og 63,4% i 2017.

Kilde: <https://www.ssb.no/statbank/table/06445>

- Nyetableringer i kommunen.

59 nyetableringer i kommunen i 2019 mot 53 nyetableringer i 2018.

Kilde: https://kommuneprofilen.no/profil/bedrift/dinregion/bed_nye_foretak_region.aspx

- Utvikling i aktivitet og produksjon innenfor skogbruk, jordbruk og husdyrhold.

Det ble avvirket 145 000 kbm tømmer i 2019 mot 95 000 kbm i 2018. Det ble satt ut 550 000 planter i 2019 mot 700 000 planter i 2018. Det ble utført ungskogpleie på 2200 da i 2019 mot 1550 da i 2018.

Utviklingen i jordbruket har gått fra mange og små enheter, 340 søkere om produksjons-tilskudd i 1990, til færre og større brukere.

I melkeproduksjonen er robotene kommet for fullt, som gjør at ytelse på dyra og effektivitet i produksjonen går opp.

Arealer med dyrket jord er i all hovedsak i bruk, og det er fortsatt god interesse for nydyrking.

- Tilgangen på næringsarealer.

Kommunen har ved makebytte fått 18 da på Vinjarmoen som kan reguleres til næringsformål. I tillegg er det kjøpt noe areal på Dokken, slik at dette området blir bedre arrondert, og kan reguleres til næringsformål. Begge områdene vil inngå i den kommende reguleringsplanen for Dokka vest.

Utviklingen i hyttebyggingen, antall gjestedøgn og omsetningen fra dette lokalt.

Det ble igangsatt bygging av 14 nye fritidsboliger i 2019 mot 11 stk. i 2018.

Nordre Land kommune har ikke statistikk for antall gjestedøgn og hvor mye omsetning dette gir lokalt, men mange føler at hyttene blir mye brukt, og at flere og flere har ovale weekender som gjør at de handler mer i Nordre Land.

Det kjøres et reisemålsutviklingsprosjekt i Synnfjell hvor fase 1 Forstudie ble kjørt i januar til april 2019, og fase 2 Forprosjekt blir gjennomført august 2019 til mars 2020. Dette danner grunnlag for fase 3 Hovedprosjekt som er gjennomføringsfasen av prioriterte tiltak.

- Plassering i Nærings-NM.

Nordre Land kom på plass nr. 310 av 422 kommuner i NHOs Nærings-NM 2019, mot plass nr. 311 i forrige måling.

Kilde: <https://www.nho.no/tema/offentlig-sektor-og-naeringslivet/kommune-nm/>

Oppvekst og utdanning

Slik ser vi om vi er på rett vei

- Brukerundersøkelser fra barnehage viser at foresattes tilfredshet med barnehagen er høy.

Det er ikke gjennomført brukerundersøkelse i barnehagen i 2019. Det vil bli gjennomført i 2020.

- Elevundersøkelsen fra skolen viser at elevene opplever minimalt med mobbing, og at de blir bedre fulgt opp av lærerne enn tidligere.

Resultatene fra elevundersøkelsen viser at elevene trives godt i Nordre Land og at de opplever støtte fra lærerne sine. Det jobbes systematisk med aktivitetsplikten i §9A – om elevers rett til et trygt og godt læringsmiljø. Det er barn i vår kommune som opplever mobbing, og skolene har både system- og individrettede tiltak for å møte dette. Arbeidet er beskrevet i kvalitetsmelding for grunnskole 2018/19.

- Nasjonale prøver, eksamensresultater og standpunktkarakterer viser at læringsutbyttet i Nordre Land-skole ligger på landsgjennomsnittet, over tid.

Nasjonale prøver for 2019 ligger på landsgjennomsnittet. Eksamensresultater og standpunktkarakterer ligger fremdeles under landsgjennomsnittet, men det forventes at dette endrer seg i årene som kommer.

- Medarbeiderundersøkelsen (ansatte i barnehage og skole) viser at medarbeiderne mener de har god kompetanse, og får brukt sin kompetanse.

Resultatene fra medarbeiderundersøkelsen og kartlegging av ansattes kompetanse viser at det er mye god kompetanse som anvendes godt i barnehage og skole. Videreutdanning og etterutdanning i både barnehage og skole prioriteres høyt. Barnehage har hatt et stort løft på å utdanne fagarbeidere. Gjennom ordningen kompetanse for kvalitet er det 14 lærere som videreutdannes i 2019 for å møte nye kompetansekrav i 2025.

- Gjennomføring av videregående skole i løpet av 5 år, og på normert tid øker.

Gjennomføringen har hatt en svak økning de siste tre årene.

- Elevtallet og antall linjer på Dokka videregående øker.

Elevtallet er stabilt i underkant av 300 elever. Det er lagt ned en linje, IKT Servicefag.

Helse, omsorg og velferd

Innenfor velferd er det arbeidet godt med tverrfaglig samarbeid, lederutvikling og utvikling av kompetanse. Gjennom arbeid med Bedre tverrfaglig innsats (BTI) har ansatte og innbyggere vært inkludert, og det er en pågående prosess mot målet om å gi rett hjelp til rett tid.

Kompetanseutvikling, medvirkning og samarbeid er grunnpilarene i alt arbeid rettet mot barn, unge og deres familier. Dette er i tråd med målsetningen om at innbyggere i alle livsfaser opplever god helse og trygghet i et aktivt og sosialt liv der barn og unge vokser opp med trygghet og omsorg.

Gjennom arbeidet med BTI er det i 2019 utviklet digitale verktøy som skal bidra til trygghet og tidlig innsats overfor barn, unge og familier. Verktøyene ligger tilgjengelig og åpent på nett, slik at ansatte og foresatte skal være kjent med arbeidsmetodikk og rutiner i kommunen. Verktøyene støtter opp under målene om god folkehelse med fokus på tidlig innsats, forebygging, og mestring i alle aldersgrupper. På sikt vil verktøyene og arbeidsmetodikken kunne bidra til økt sysselsetting og reduksjon i antallet uføretrygdede, ved at den enkelte fanges opp så tidlig som mulig og tilbys rett hjelp til rett tid.

Det tverrfaglige samarbeidet omkring barn, unge og deres familier involverer tjenestene som arbeider direkte mot målgruppen, både internt og eksternt. Felles forståelse gjennom kompetanseutvikling, felles fagdager og samarbeid i system- og individsaker støtter opp under målet om å sikre god kapasitet og kvalitet i tjenestene. Videre bidrar BTI til å samarbeide på tvers av fag og avdelinger. BTI sikrer også involvering av pårørende for å skape en god oppvekst og et godt liv for flest mulig.

Slik ser vi om vi er på rett vei

- Innbyggerundersøkelse og brukerundersøkelser.

Det er ikke prioritert tid til å gjennomføre standard brukerundersøkelser i tjenesteområdet Helse og omsorg dette året, men i forbindelse med forprosjektet «Boligsosial handlingsplan» er det gjennomført en kartlegging i miljøarbeidertjenesten. Gjennom intervjuer med pårørende, brukere og pårørende til brukere som har søkt om bolig i kommunen er det stilt spørsmål om erfaringer og hva som er viktig for den enkelte. Trygghet er det som er gjennomgående i alle kartleggingene.

- Folkehelseprofil.

De seks utvalgte samfunnsområdene i kommuneplanens samfunnsdel bærer alle folkehelseperspektivet i seg: Næringsutvikling og turisme, oppvekst og utdanning, helse, omsorg og velferd, klima, miljø og areal, bolig og nærmiljø, kultur og frivillighet. Derfor kan man si at utviklingen av folkehelsen i Nordre Land, og da også rapporteringen til samfunnsplanen, gjenspeiles i utviklingen på alle disse områdene. Allikevel skisseres det fakta og trendene. Det er viktig å se på glidende gjennomsnitt for å vurdere trender over tid:

* Man ser en nedgang i antall innbyggere, og framskrivningsmessig i perioden 2020-2040 ser denne ut til å bli størst i aldersgruppene 15-64 år.

* Det har vært en liten økning av personer som bor alene i husholdningen.

* Relativt høy andel av mottagere av stønad til livsopphold og andel varig uføretrygdede.

* Vi ligger høyest i regionen på legemeldt sykefravær.

* Fortsatt en utfordring når det gjelder utdanningsnivå, og andel med grunnskole som høyeste nivå har økt. Vi ligger lavest i Gjøvikregionen når det gjelder andel med universitets- eller høyskoleutdanning 30-39 år.

* Man ser en positiv trend når det gjelder frafall fra videregående skole, der Nordre Land kommer best ut i regionen.

* En økning når det gjelder trivsel på skolen i 7. trinn, imens det i 10. trinn har vært mer variasjoner fra kull til kull.

* Andel ungdommer som bruker tid foran skjerm daglig i Nordre Land ligger på 37 %, noe som er høyere enn snittet for landet og Oppland. Og andel ungdomsskoleelever som oppgir å være lite fysisk aktive ligger på 17 %, noe som er høyest i regionen.

* Røyking blant kvinner i Nordre Land har hatt en gradvis tilbakegang fra 2006/10 på 23,4 % til 8,6 i 2014/18.

* Vi ligger lavest i regionen på forventet levealder menn og noe høyere på forventet levealder kvinner. På landsbasis er det en jevn stigning i forventet levealder når utdanningsnivået øker.

* Vi ligger jevnt høyt på bruk av primærhelsetjenesten for hjerte- og karsykdommer, men det ser ut til å være en svak nedgang i bruken av medikamenter med tanke på denne type lidelse.

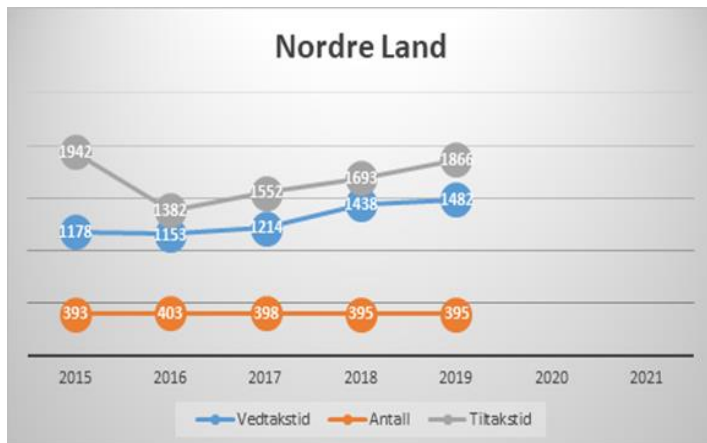
* Det er også en relativt høy andel som benytter primærhelsetjenesten for muskel- og s skjelettlidelser.

* Vi har ligget høyt på bruk av primærhelsetjenesten ved psykiske lidelser over lang tid, men det har ikke skjedd noen økning her. Det ser imidlertid ut til å være en økning i bruk av antipsykotika.

I tillegg vedlegges Folkehelseprofilen for 2020, som ble utgitt av Folkehelseinstituttet 04.03.20. Den har i år «Sosialt bærekraftige lokalsamfunn» som tema. I de nye nasjonale forventningene til kommunal planlegging, så legges det vekt på at kommunene skal planlegge med hensyn til å skape en bærekraftig samfunnsutvikling, sikre sosial rettferdighet og god folkehelse. For at en kommune skal planlegge godt med tanke på denne overskriften, så trekkes det frem fire viktige mål: Tilhørighet, trygghet, tilgang til bolig, arbeid og lokale tilbud og også tillit til mennesker og myndigheter.

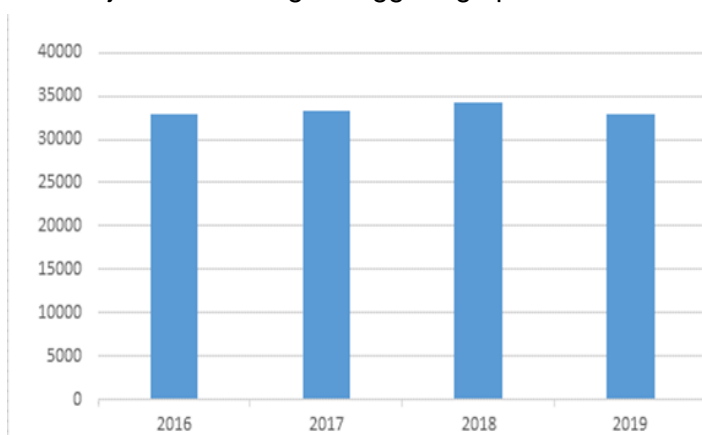
- Utviklingen i nøkkeltall i tjenestene.

Illustrasjon for utviklingen i hjemmetjenesten:

Hjemmetjenesten ligger stabilt i antall brukere, men viser økte vedtakstimer. Den enkelte bruker får mere hjelp enn tidligere. Dette er i tråd med de føringene som er blitt gitt i samhandlingsreformen. Kommunene skal behandle mer komplekse og sammensatte sykdomsforløp i hjemmet. Den aldersgruppen som øker mest er de under 66 år.

Illustrasjon for utviklingen i liggedøgn på Landmo under:

Antall liggedøgn Landmo har gått ned. Dette på grunn av oppussing av rom og «frysing» av 4 sengeplasser i perioder. Antall korttidsopphold på Korsvold har i 2019 økt på grunn av rehabiliteringen av rom på Landmo. Dette kommer ikke med i statistikken for 2019 på Landmo. Samlet sett så er antall liggedøgn nesten identisk med tallene fra 2018.

Klima, miljø og areal

Slik ser vi om vi er på rett veg

- Utviklingen i luft- og vannkvalitet over tid.

Nordre Land kommune har i 2019 startet opp arbeidet med å utarbeide ny klima og energi-plan. Kommunen har mottatt statlig støtte over to år til dette arbeidet.

I løpet av 2019 har kommunen renoverert to renseanlegg i Synnfjellet for å bedre vannkvalitet. Nye vannprøver viser til at dette har fungert bra for dagens antall abonnenter. Restkapasiteten på renseanleggene i fjellet er allikevel begrenset, og det må allerede nå planlegges for større grep som skal kunne imøtekomme fremtidens nye hytteutvikling.

Det jobbes også aktivt med å koble til flere hytter og husstander til eksisterende VA anlegg i Synnfjellet og Dokka. I 2019 ble det satt i gang et tilkoblingsprosjekt på Holmenjordet i Dokka sentrum. Dette for å koble til alle eksisterende bygninger på nedsiden av Storgata som pr i dag har hatt infiltrasjonsanlegg i nærheten av Dokkaelva.

Det er også renoverert ledningsnett i øvre del Nybovegen/Kloppvegen og Torpavegen for å bedre kvaliteten på vann og avløpsrørene.

I 2019 har det blitt kjørt anbudskonkurranse på maskinteknisk utstyr til nytt renseanlegg på Dokka. Renovert renseanlegg forventes å stå ferdig i løpet av 2022, noe som vil forbedre utslippsresultatene.

Administrasjonen jobber også kontinuerlig med kontroll av private avløpsanlegg. Det er nå blitt ansatt en miljørådgiver som skal utføre disse kontrollene, samt kunne bidra positivt på flere av områdene innen temaet miljø i årene som kommer.

- Dokumentasjon av reduserte utslipp til luft og vann.

Etter kommuneplanens samfunnsdel ble vedtatt, er det ikke gjennomført målinger på luftkvalitet. Vannprøver fra renseanleggenes utløp gjennomføres jevnlig, og peker i retning av at grepene som er gjort i fjellet har gitt grei avkastning, mens renseanlegget på Dokka må renoveres. Renovert renseanlegg forventes ferdigstilt i 2022.

- Vedtatte arealplaner (kommunedelplaner, områdereguleringsplaner)

Følgende reguleringsplaner er vedtatt i 2019:

- o Detaljreguleringsplan Ankaltrud
- o Detaljreguleringsplan Fjellolia Sør
- o Detaljreguleringsplan Vølstad
- o Detaljreguleringsplan Synnfjellporten
- Etterspørselen etter utbyggingsarealer og næringslivets tilfredshet med utvidelsesmuligheter/lokaliseringsmuligheter.

Det er en del etterspørsel etter arealer til maskinentreprenører som ønsker å bygge verksted og lagerbygg for maskiner, biler og utstyr. Det er også sporadisk etterspørsel etter utbyggingsarealer for industribygg.

Vi har per i dag ikke regulerte næringsarealer disponibelt, dette må innarbeides i nye planer.

Det er bra interesse for utvikling av hytteområder i Synnfjell, og det utarbeides reguleringsplaner for en stor del av arealet hvor det er åpnet for hyttebygging i kommunedelplanen.

Det er også en del etterspørsel etter utbyggingsarealer for boligbygging og flere utbyggere arbeider med reguleringsplaner.

- Utviklingen av nye bygg med fornybare materialer og energikilder.

Ny skjermet avdeling er bygget på Landmo i 2019. Dette bygget er utformet på samme måte som resterende del av bygningsmassen, og det er tilknyttet lokalt bioanlegg. Det har blitt gjennomført anbudsprosess på bygging av ny skole og flerbrukshall i Torpa i løpet av 2019. Det utredes også om byggene skal videreføre sin tilknytning til eksisterende bioanlegg, eller om det finnes andre fornybare energikilder som er mer hensiktsmessig.

Bolig og nærmiljø

Slik ser vi om vi er på rett vei

- Vekst i innbyggertallet.

Innbyggertallet i Nordre Land har i løpet av de siste to åra hatt en nedadgående trend, og er nå under 6700. Pr 31.12.2019 var 6633 innbyggere i Nordre Land kommune.

	Befolkning ved inngangen av kvartalet											
	2016K4	2017K1	2017K2	2017K3	2017K4	2018K1	2018K2	2018K3	2018K4	2019K1	2019K2	2019K3
K-3448 Nordre Land	6 758	6 773	6 747	6 754	6 737	6 750	6 735	6 710	6 673	6 671	6 656	6 672

Kilde: Ssb.no

- Utvikling i bygging av boenheter.

Det er stabil lav aktivitet i boligbygging i Nordre Land og antall boliger i kommunen er stabilt. Tabeller fra ssb.no viser utviklingen:

	Boliger (bebodde og ubebodde)		
	2017	2018	2019
K-3448 Nordre Land			
Enebolig	2 985	2 989	2 983
Tomannsbolig	156	156	156
Rekkehus, kjedehus og andre småhus	304	304	304
Boligblokk	90	96	100
Bygning for bofellesskap	27	27	27
Andre bygningstyper	79	80	80

	Igangsatte boliger			Fullførte boliger		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019
K-3448 Nordre Land						
111 Enebolig	4	3	3	5	3	2
112 Enebolig med hybelleilighet, sokkelleilighet o.l.	0	0	0	0	0	0
113 Våningshus	0	3	0	0	0	1
121 Del av tomannsbolig, vertikaldelt	0	0	16	0	0	2
122 Tomannsbolig, horisontaldelt	0	0	0	0	0	0
123 Del av våningshus tomannsbustad, vertikaldelt	0	0	0	0	0	0
124 Våningshus tomannsbolig, horisontaldelt	0	0	0	0	0	0
131 Rekkehus	0	0	0	0	0	0
133 Kjedehus inkl.atriumhus	0	0	0	0	0	0
135 Terrassehus	0	0	0	0	0	0
136 Andre småhus med 3 boliger eller flere	0	0	0	0	0	0
141 Store frittliggende boligbygg på 2 etasjer	6	0	4	6	0	0

Det som er verdt å merke seg for 2019 er antallet igangsatte tomannsboliger med 16 stk. Dette vil gi et økt antall fullførte boliger i 2020.

Kultur og frivillighet

Slik ser vi om vi er på rett vei

- Innbyggerundersøkelser som viser tilfredsheten med kulturtilbudet og med mulighetene for friluftsliv og fysisk aktivitet.

Det ble ikke gjennomført brukerundersøkelser på Tjenesteområdet kultur i 2019.

- Stabilt eller økende antall medlemmer i frivillige organisasjoner.

Nøyaktig statistikk for samlet antall medlemmer i frivillige lag og foreninger finnes ikke. Den eneste oversikten som gir oss en pekepinn på dette er nøkkeltallet som danner utgangspunkt for fordelingen av kulturmidler. Nøkkeltallet fremkommer ved at medlemmer over 18 år teller som 1, medlemmer under 18 år teller som 5 og medlemmer som trenger særlig tilrettelegging teller som 10. Sammenligningen av nøkkeltallet blir upresis fordi variasjoner i antallet i hver kategori kan utligne hverandre, og ikke minst fordi nøkkeltallet bare inneholder tall fra de lagene som søker om kommunalt driftstilskudd. Nøkkeltallet viser en markant nedgang fra 2010 til 2015, deretter en økning i årene 2016 og 2017, mens det i 2018 gikk noe ned, for så å stige igjen i 2019. Utviklingen gjelder både idrettslag og andre lag/foreninger.

År:	Idrett:	Andre:	Totalt:
2010	9372	6275	15647
2015	6888	4791	11679
2016	7393	5379	12772
2017	7504	5410	12914
2018	7057	4866	11923
2019	7192	5467	12659

Stabilt eller økende antall kulturarrangementer med høy kvalitet og stor oppslutning.

Det føres ingen statistikk på dette, men inntrykket er at antallet er relativt stabilt.

Stabil eller økende oppslutning om kommunale kulturtiltak.

Kino:

Besøktallet på kinoen varierer en del fra år til år. Tilfanget av severdig film er trolig hovedårsaken til variasjonene. Variasjoner i besøktallet er normalt.

År:	Besøk:	Titler:	Visninger:
2015	7449	98	188
2016	9900	116	212
2017	7396	116	201
2018	8706	124	210
2019	7921	140	227

Bibliotek:

Biblioteket har i 2019 hatt oppgang i utlån, men nedgang i besøk. Det har i 2019 vært en nedgang i antall arrangement, noe som har gitt utslag på besøkstallene.

År:	Utlån	Besøk	Besøk på arrangementer
2015	36714	12200	-
2016	28128	11480	1029
2017	27776	12120	862
2018	29457	13350	2105
2019	33174	12507	1741

Kulturskole:

Oppslutningen om kulturskolen er relativt stabil med noen naturlige variasjoner bl.a. på bakgrunn av vedtatte endringer i tilbudet.

År:	Antall elever	Antall elevplasser	6-15 år med kulturskoleplass
2015	205	321	25,6%
2016	224	324	24,4%
2017	239	397	27,2%
2018	208	303	27,4%
2019	176*	301*	23,0%

* I tillegg kommer barn og ungdom som får «drop-in-timer» på Parken og elever på 3. trinn ved DBS som har klassekorps med lærere fra kulturskolen. Disse elevene er ikke registrert som kulturskoleelever selv om de mottar tjenester fra kulturskolen. (Klassekorps ved TBUS er for øvrig ikke mulig å gjennomføre før ny skole står ferdig.)

Parken ungdomsklubb:

På tross av at Parken ungdomsklubb de siste årene hatt noe nedgang både i medlemstall og besøk, er klubben svært populær og har en veldig sterk posisjon i ungdomsmiljøet. Nedgangen i antall medlemmer og besøk skyldes trolig i stor grad at færre ungdommer fra Søndre Land bruker klubben etter åpningen av ungdommens hus i Hov i 2016.

År:	Medlemmer (årets slutt):	Besøk pr kveld (gjennomsnitt):
2015	289	95
2016	270	89
2017	269	84
2018	261	81
2019	259	80

Innbyggerundersøkelsen 2019

Nordre Land kommune gjennomførte en innbyggerundersøkelse i 2019. Det er tidligere gjennomført tilsvarende undersøkelse i 2006, 2010 og 2012. Undersøkelsen består av 95 spørsmål, og spør om innbyggernes tilfredshet med tjenestene, deres inntrykk av tjenestene og hvor fornøyd de er med ulike kvaliteter ved kommunen som bosted. Skjema ble sendt til i alt 5411 personer, og vi fikk inn 1175 svar. Dette tilsvarer en svarandel på 22 %, som er vanlig oppslutning om slike typer undersøkelser.

Det er bare tre andre kommuner som har gjennomført samme innbyggerundersøkelse i 2019. «Landsgjennomsnittet» består derfor av 4 kommuner inkludert våre egne resultater, og må derfor brukes med forsiktighet. Vi bruker videre våre egne resultater fra 2012 som sammenligningsgrunnlag.

Poengskalaen går fra 1 til 6, med 1 som svært misfornøyd, og 6 som svært fornøyd. Hvis like mange er fornøyd som misfornøyd, vil dermed poengsummen være 3.5.

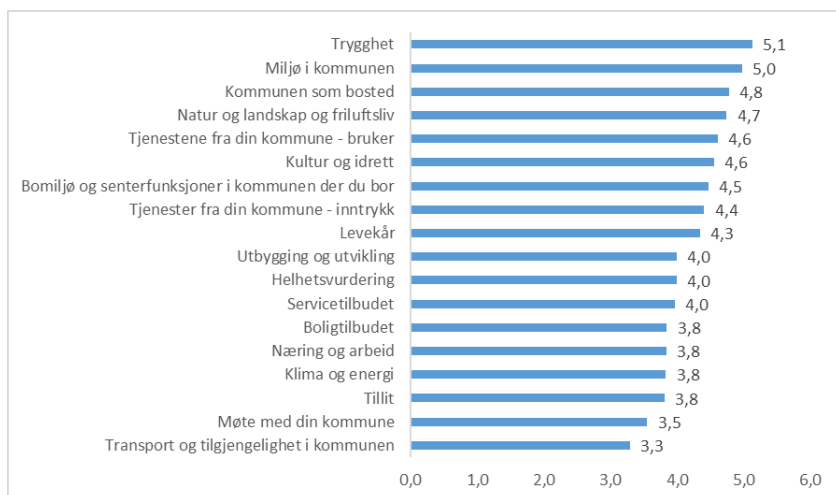
1. Inntrykk og andel brukere av tjenester

Brukerne av tjenestene er mer fornøyd enn de som bare har et inntrykk av tjenestene. Dette er et vanlig resultat i denne typen undersøkelser, og gjelder for alle våre tjenester unntatt kulturskolen. Vi har jevnt over bedre omdømme på våre tjenester sammenlignet med de andre kommunene som har gjennomført undersøkelsen i år. Ingen områder scorer Nordre Land lavere enn de andre på. Ser vi på utvikling fra 2012 har vi bedret omdømme på helse- og omsorgstjenesten, og redusert på skole og barnehageområdet.

Det er svært ulikt andel av innbyggere som er brukere av tjenestene vi spør om. Særlig er det fastlegetjenesten som har skiller seg fra andre tjenester, med en andel på over 90% som har brukt tjenesten siste 12 måneder. Laveste andel er hjemmehjelp, heldøgnsomsorgstjeneste og hjemmesykepleie, som ligger på en andel på ca. 10 % av innbyggerne som har brukt. Kulturskole følger så med 12 %, barnehage 22 %, ungdomsklubb 24 % og skole 31 %.

2. Hovedkategorier - resultater

Trygghet er den hovedkategorien som scorer høyest poeng, fulgt av miljø i kommunen og kommunen som bosted. I andre enden av skalaen finner vi transport og tilgjengelighet, møte med din kommune og tillit.

3. Kommunale tjenester

Nordre Land 2019, «andre kommuner i 2019» og resultater fra Nordre Land 2012. Positiv utvikling/sammenligning er merket med grønt, og negativ er merket med rød tekst.

Hvis du har brukt tjenesten, hvor fornøyd var du med den?	Nordre Land 2019	Andre kommuner 2019	Nordre Land 2012	Endring fra 2012 til 2019	Differanse NLK og andre
servicetorget	4,8	4,6	5,0	-0,2	0,2
de internettbaserte tjenestene	4,3	4,3	4,3	0,0	0,0
barnehagetjenesten	4,8	5,0	5,1	-0,3	-0,2
grunnskolen	4,4	4,3	4,6	-0,2	0,0
fritidstilbudet til ungdom	4,9	4,7	4,8	0,1	0,2
hjemmehjelpstjenesten	4,8	4,5	4,3	0,5	0,3
hjemmesykepleietjenesten	4,9	4,7	4,7	0,2	0,2
heldøgns omsorgstjeneste/sykehjemtjenesten	4,8	4,6	4,5	0,3	0,1
fastlegetjenesten	4,7	4,5	4,6	0,1	0,2
legevaktstjenesten	4,2	4,3	4,2	0,0	-0,1
bibliotek/bokbussen	5,2	5,2	5,3	-0,1	0,1
kulturskolen	4,4	4,5			-0,1
Alt i alt, tjenestetilbudet i kommunen?	4,4	4,3			0,1

Blant brukerne av tjenester er det positiv utvikling på hjemmehjelpstjenesten, hjemmesykepleietjenesten og heldøgnsomsorg siden 2012. Det har imidlertid vært en negativ utvikling innenfor barnehage og skole, og servicetorg. Sammenlignet med andre kommuner 2019, ligger vi godt an med tanke på de fleste tjenestene, bortsett fra barnehage der vi scorer litt lavere.

Resultater – kategorier - kommunen som bosted

Spørsmålskategori	Nordre Land 2019	Andre kommuner 2019	Nordre Land 2012	Endring fra 2012 til 2019	Differanse NLK og andre 2019
Tjenestene fra din kommune - bruker	4,6	4,5	4,7	-0,1	0,1
Tjenester fra din kommune - inntrykk	4,4	4,3	4,5	-0,1	0,1
Næring og arbeid	3,8	4,0	3,8	0,0	-0,1
Transport og tilgjengelighet i kommunen	3,3	3,4	3,2	0,1	-0,1
Miljø i kommunen	5,0	4,8	4,9	0,1	0,1
Klima og energi	3,8	3,8	4	-0,2	0,0
Natur og landskap og friluftsliv	4,7	4,3	4,6	0,1	0,4
Levekår	4,3	4,2	4,3	0,0	0,1
Bomiljø og senterfunksjoner i kommunen der du bor	4,5	4,1	4,5	0,0	0,4
Servicetilbudet	4,0	4,1	4,6	-0,6	-0,1
Boligtilbudet	3,8	3,8	4,1	-0,3	0,0
Kultur og idrett	4,6	4,4	4,8	-0,2	0,1
Utbygging og utvikling	4,0	3,7	4	0,0	0,3
Trygghet	5,1	4,9	5	0,1	0,2
Kommunen som bosted	4,8	4,7	4,9	-0,1	0,1
Møte med din kommune	3,5	3,5	3,5	0,0	0,0
Tillit	3,8	3,8	3,7	0,1	0,0
Helhetsvurdering	4,0	4,0	4,3	-0,3	0,0

Denne delen består av mange ulike spørsmål som samles i kategorier. Sammenlignet med andre kommunene ligger vi godt an på disse spørsmålene. Vi har høyere score på Natur, landskap og friluftsliv, bomiljø og senterfunksjon, og utbygging og utvikling. Det vi imidlertid ser er at det har vært en negativ utvikling siden 2012 på flere områder, som helhetsvurdering, servicetilbud og botilbud. Det er ikke på noe området større forbedring enn 0,1 i score.

Resultater – enkeltspørsmål - kommunen som bosted

Ser vi nærmere på enkeltspørsmål i denne kategorien ser vi at det er størst negativ utvikling fra 2012 på servicetilbudet post, bank og forsikring. Nest høyest ligger mulighet for å skaffe seg leilighet, og så følger utvikling av kommunesenteret og butikktilbudet. Vi har negativ utvikling vedr. kulturtilbudet, omdømme og det å bo i kommunen totalt sett. Andelen som vil anbefale venner og bekjente å flytte hit er redusert med 0,2, og ligger nå likt med de andre kommunene. Det som er bedret siden 2012 er standarden på veier og gater, kvalitet på drikkevann og bevaring av dyrket mark. Sammenlignet med de andre kommunene ligger vi likevel fortsatt veldig godt an, det er bare på 3-4 områder at de scorer høyere enn Nordre Land med mer enn 0,1 poeng.

3. Fellesinntekter og fellesutgifter

Innenfor fellesinntekter og fellesutgifter fordeler avvikene seg som følger:

Ansvar	Regnskap i år	Budsjett inkl. endring	Avvik	
17112	Konsesjonskraft	-8 964 941	- 9 648 000	683 058
81111	Skatter	-155 139 689	- 151 000 000	-4 139 689
81121	Eiendomsskatt	-32 899 275	- 32 000 000	-899 275
82111	Statlige rammetilskudd	-240 484 611	- 239 478 000	-1 006 611
82131	Statstilsk. flyktninger	-15 863 636	- 15 095 000	-768 636
82522	Kompensasjonstilskudd	-2 139 327	- 1 800 000	-339 327
91111	Renter / omkostninger på lån	7 992 330	6 600 000	1 392 330
91112	Andre renter / omkostninger	-9 082 627	- 8 000 000	-1 082 627
92111	Avdrag på lån	19 909 777	18 200 000	1 709 777
93111	Disposisjonsfond	3 623 647	5 321 000	-1 697 352
93121	Bundne driftsfond	215 726	-	215 726
97111	Overf.til kapitalregnskap	2 000 000	2 000 000	0

- = merinntekt eller mindreutgift

+ = mindreinntekt eller merutgift

Ansvaret 17112 Konsesjonskraft er knyttet til inntektene fra salget av kommunens konsesjonskraft, 39,88666 GWh. I 2019 ble konsesjonskraftvolumet solgt til en fast pris på 35,63 øre/kWh. Inntektene ble budsjetterte etter fastprisen som det er inngått avtale om for 2019. Det var et lite usikkerhetsmoment knyttet til kostnaden for kjøp av konsesjonskraften, da OED-prisen (innkjøpsprisen) for året ikke er kjent ved budsjettleggelsen. For 2019 benytter Nordre Land kommune deler av konsesjonskraften som strøm til egne bygg, anslått til ca. 1 GWh. Denne delen av konsesjonskraften avregnes mot prisene i spotmarkedet, og medfører derfor også en usikkerhet. Disse to usikkerhetsmomentene, samt noe avregning fra 2018, gir noe mindreinntekter på området konsesjonskraft.

Nordre Land kommune hadde merinntekter på skatter sammenlignet med budsjett på vel kr 4,1 mill. i 2019. Totalt hadde Nordre Land kommune en økning av sine skatteinntekter på 4,5 % mot en økning i landet på 4,7 %. Med en noe lavere vekst i skatteinntektene i Nordre Land enn i kommune-Norge for øvrig, vil inntektsutjevning slå positivt ut og det vil også bli høyere rammetilskudd.

Eiendomsskatt gav en merinntekt i forhold til budsjett på i underkant av kr 0,9 mill. At eiendomsskatteinntektene ble noe høyere enn opprinnelig budsjettert, skyldes i hovedsak at eiendomsskatteinntektene for 2019 ble nedjustert på grunn av varslede endringer i eiendomsskatteformen knyttet til produksjonsinstallasjoner i verker og bruk, og at denne nedgangen ble noe oppveid av økte skattegrunnlag på kraftverk. I tillegg er det innført eiendomsskatt fra 84 nye eiendomsskatteobjekter.

Statstilskudd flyktninger ble vel kr 700.000,- høyere enn budsjettert. Inntekter knyttet til flyktninger avhenger av antallet som bosettes inneværende år. I 2019 bosatte Nordre Land kommune 10 flyktninger, i tråd med tildelingen. Tilskudd knyttet til enslige mindreårige flyktninger er noe over budsjett, noe også integreringstilskuddet er. Nordre Land kommune

har overført til andre kommuner integreringstilskudd og særskilt tilskudd til enslige mindreårige innvandrere som har flyttet fra Nordre Land.

Statlige rammetilskudd gav en merinntekt sammenlignet med regulert budsjett på kr 1 mill. Dette skyldes merinntekter knyttet til inntektsutjevning som følge av høyere skatteinngang i Norge generelt enn i Nordre Land.

Renter og omkostninger knyttet til Nordre Land kommune sine lån i Kommunalbanken, KLP og Husbanken ble kr 1,6 mill. høyere enn budsjettet. Styringsrenten har doblet seg i løpet av 2019, fra 0,75 % ved inngangen til året til 1,5 % ved nyttår. Dette har medført tilsvarende økning i kommunens flytende renter. Det var ikke tatt høyde for en slik rentøkning ved budsjettleggelsen. Merutgifter på renter knyttet til lån har derfor sammenheng med økte renter i 2019, samt låneopptak i Husbanken i februar, som da gir renter og avdrag for store deler av 2019 som ikke var budsjettet. Gjennomsnittlig rente i 2019 ble ca. 1,93 %. Renteinntekter fra videreutlån Husbanken ble noe vel kr 200.000,- høyere enn budsjettet.

Under andre renter og omkostninger er renteinntektene på bankinnskudd vel kr 300.000,- over budsjett. Andre renteinntekter er knyttet til videreutlån til VOKKS og renteinntekter knyttet til kommunale krav, ble som budsjettet. Gevinst fra finansielle instrumenter ble vel kr 800.000,- høyere enn budsjettet.

Avdrag på lån er kr 1,7 mill. over budsjett. Dette skyldes periodisering av avdrag på ordinære innlån.

Avsetning til disposisjonsfond er kr 1,7 mill. lavere enn opprinnelig budsjett, som skyldes den pliktige strykningen som er foretatt. Det generelle disposisjonsfondet ble derfor ikke styrket med opprinnelig budsjettet avsetning på kr 7,271 mill., men kr 5,5 mill. Fondsavsetninger i tråd med budsjettet er viktig for å søke å bygge opp og opprettholde et disposisjonsfond som sikrer robusthet og økonomisk buffer til å møte økonomiske utfordringer eller ønskede politiske satsninger. Det generelle disposisjonsfondet ble totalt sett styrket i 2019.

Ett annet element inn i samme bilde er gjennomføringen av overføringer fra driftsregnskapet til investeringsregnskapet. For det første er dette en nødvendig overføring, da innbetalt egenkapitalinnskudd til KLP ikke kan finansieres på annen måte enn gjennom egenfinansiering. For det andre bedrer en slik overføring kommunens økonomiske stilling ved at egenkapitalfinansieringen, netto driftsresultat og gjeldsgraden bedres. Overføring fra drift- til investeringsregnskapet er som budsjettet, kr 2 mill.

4. Årsrapport fra tjenesteområdene

4.1 Sentraladministrasjonen

Det er i 2019 tatt tak i flere forhold som vi mener kan gi kommunen et løft inn i fremtiden. Sentralt i dette er å styrke rolleklarhet mellom politikk og administrasjon, sette ny

administrativ organisering, starte arbeidet med å styrke og myndiggjøre ledere, øke fokuset på nærværarbeidet og styrke prosesskompetansen knyttet til omstillingsprosesser, lønnsutvikling, budsjett og varsling.

Økonomi

Økonomistatus	Budsjett	Regnskap	Forbruks%
Totalt	31.862.327	31.052.974	97,46 %

Organisasjonsutvikling har levert tjenester innenfor den totale budsjetttrammen.

Mindreforbruk skyldes i stor grad opprydding i lisensutgifter på IKT-området, samt antatt periodisering mellom 2019 og 2020 for lisensutgifter.

Nærvær

	2019	2018
Korttidsfravær	1,1 %	1,5 %
Langtidsfravær	4,6 %	3,3 %
Totalt	5,7 %	4,8 %

Tallene inkl. ikke lærlinger og tillitsvalgte

Korttidsfraværet er stabilt, lavt og noe nedadgående. Langtidsfraværet har oppgang som skyldes sykdom som ikke er arbeidsplassrelatert. Arbeidsplassen har gjennomført oppfølging av 10-faktor medarbeiderundersøkelse med fokus på mestringsklima og har drevet sykefraværsoppfølging i henhold til kommunens rutiner. Ut over det er ikke spesifikke tiltak iverksatt.

«Hva har skjedd i 2019»?

Det er gjennomført følgende større satsninger ut over den ordinære driften:

- Det er gjennomført Innbyggerundersøkelse.
- Administrativ organisering ble vedtatt endret med virkning fra 01.01.20 med formål om bedre strategisk styring og utvikling, økt rolleklarhet og økt myndiggjøring nær brukerne.
- Det er i løpet av året utarbeidet ny lønnspolitikk som ble vedtatt i administrasjonsutvalget i 2020. Formålet med ny lønnspolitikk var bedre prosesser, økt rolleklarhet og forventningsavklaring for hva som vil kunne påvirke ansattes lønnsutvikling. Samlet skal dette bidra til økt tillit til kommunen som arbeidsgiver og bedre måloppnåelse i tjenestene.
- Det har blitt utarbeidet og vedtatt «Prosessveileder og retningslinjer for omstilling og nedbemanning». Hensikten med arbeidet er å sikre at prosesser med bemanningsmessige konsekvenser skjer innenfor lover og avtaler, foregår på gjenkjennbart vis uavhengig av område og at vi lykkes med de endringene vi har behov for.
- Reglement for administrasjonsutvalget er revidert og vedtatt i tråd med endringene i kommuneloven. Vesentlig i dette arbeidet er tydeliggjøring av administrasjonsutvalgets rolle og tydeliggjøring av skillet mellom politikk og administrasjon. Endringen legger til rette for et økt langsiktig og strategisk arbeidsgiverfokus.
- Det er med bakgrunn i høyt sykefravær gjennomført et forprosjekt knyttet til «Nærvær og ledelse» hvor det i sluttrapporten er forslag om konkrete tiltak. Alle ledere har fått informasjon om denne og er bedt om å iverksette tiltak i egne enheter. I tillegg er

Landmo godt i gang som satsningsområde i samarbeid med HR, NAV arbeidslivssenter og KLP. Det har også vært oppstart for hjemmetjenesten. Barnehagene i Nordre Land har revitalisert arbeidet med nærvær som ble prioritert frem til 2018.

- Med bakgrunn i «Nærvær og ledelse» og 10-faktor medarbeiderundersøkelse ble det høsten 2019 igangsatt lederutviklingsprogram med fokus på arbeidsgiverrollen. Dette spesielt for å understøtte rolletydighet, mestringsorientert ledelse, men også kontroll og styring av virksomheten. Viktige temaer for programmet som også kjøres første del av 2020 er styringsrett, medbestemmelse, lojalitetsplikt og medvirkningsplikten.
- Vedtatt nye varslingsrutiner med fokus på endringene i lovverket pr. 01.01.20 samt struktur og rolleklarhet i varslings saker. Det er opprettet et eget varslingssekretariat i kommunen.

4.2 Tjenesteområde grunnskole

Økte læringsresultater, 1:1 dekning på digitale verktøy, styrket undervisningskvalitet og arbeid med læringsmiljøet har preget Nordre Land-skolen i 2019. Resultatene fra nasjonale prøver høsten 2019 bekreftet tendensen vi har sett de siste årene, med en tydelig forbedring i skolerresultater over tid. Dette er rapportert i Kvalitetsmelding for grunnskolen 2018/19. Antall elever som scoret på det laveste mestringsnivået i engelsk etter 4.trinn er halvert de siste tre årene. Det gir framtidsoptimisme! I innspurten av 2019 ble alt klart til den store utrulling av 1:1 dekning av digitale verktøy. Ipad for 1.-7.trinn og PC for ungdomstrinnet. Denne satsningen har inneholdt et kompetanseløft for lærere på å utvikle bedre undervisningskvalitet med «den gode læringsøkta» som ideal. Økt bevissthet om mål for læringsøktene, vurderingskriterier og varierte arbeidsformer har vært et viktig element i opplæringen av ansatte. Nøkkelen ligger blant annet i å styrke læringsledelsen (klasseledelsen) i møte med elevene.

Økonomi

Økonomistatus	Budsjett	Regnskap	Forbruks%
Totalt	69.029.755	69.736.822	101,02%

Grunnskole har et merforbruk på 700.000,- tilsvarende 1% av budsjettet. Dette til tross for tett og stram økonomistyring i 2019. Nyoppståtte behov, bortfall av inntekter, økning i skyssutgifter og kjøp fra kommuner som ikke var kjent ved budsjettlegging har skapt store utfordringer med å holde den økonomiske ramma. Økte driftsutgifter handler blant annet om et merforbruk på skyss på over 200.000,- og merforbruk på kjøp fra kommuner på 600.000,- som ikke var kjent ved budsjettlegging. Det har vært holdt hardt igjen på vikarbruk, flere klasser har hatt redusert bemanning i perioder med fravær og det har vært holdt igjen på innkjøp av undervisningsutstyr for å redusere merforbruket.

Nærvær

	2019	2018
Korttidsfravær	1,4 %	1,6 %
Langtidsfravær	6 %	6,2 %
Totalt	7,4 %	7,8 %

Sykefraværet i grunnskole er redusert med 0,4% fra 2018 til 2019, og det er gledelig å se at skolene klarer å holde sykefraværet stabilt og relativt sett lavt. Det viktigste tiltaket for å

reducere sykefravær i Nordre Land-skolen har vært å involvere alle ansatte i utvikling av tjenesten, og styrke det kollektive arbeidsfellesskapet med felles kompetanseheving. Sentralt i dette er at ansatte opplever å få brukt og utviklet kompetansen sin i fellesskap med kollegaer. Rask og tett kontakt fra første fraværsdag er også et element.

«Hva har skjedd i tjenesteområdet i 2019?»

Det er høyt utviklingstempo i grunnskolene, og arbeidsgiver er imponert over ansattes vilje og evne til å utvikle og endre egen praksis. 2019 har vært spesielt arbeidskrevende med massivt digitaliseringsarbeid samtidig som alle lærere har deltatt i regionale fagnettverk for å forberede seg på innføringen av nye læreplaner i august 2020. Det oppleves å være gode profesjonsfellesskap blant ansatte i Nordre Land-skolen, og det er stadig mer kompetanseutveksling mellom skolene. Det ligger et stort potensiale i å utnytte kompetanse på tvers og nye digitale strukturer gjør det langt lettere.

Mange kommuner og skoler melder om stadig større utfordringer i læringsmiljøene de siste årene, med utagerende adferd. Også i Nordre Land merker vi at det er mange barn som har det vanskelig og som trenger mye sosialfaglig veiledning. Dette er et område skolene opplever å ikke strekke til på, og det er behov for tverrfaglig samhandling og tett samarbeid med barnehagene og eksterne fagmiljøer for å lykkes. Det er satt inn systematisk veiledning av ansatte på dette området, med Kompetanseteam 0-24 og systemrettet veiledning fra PPT. Nordre Land-skolen har også brukt eksterne fagmiljøer og mobbeombudet i arbeidet med å sikre alle barn et trygt og godt skolemiljø. Læringsmiljøet avhenger av at foresatte og lokalsamfunnet, og skole tar sitt samfunnsansvar med å synliggjøre viktigheten av at alle opplever seg inkludert i lokalmiljøet og skolemiljøet og involverer foresatte i dette arbeidet.

4.3 Tjenesteområde barnehage

«Klart vi kan, det er stort å være liten i Nordre Land!» Nordre Land-barnehagens motto viser kjernen i virksomheten – barn skal oppleve trygghet og tilhørighet. Barn i Nordre Land-barnehagen opplever mye fysisk aktivitet, lek og frisk luft. De lærer seg å samhandle med andre barn og voksne. De har dager hvor det er rom for gråt og hvor det er rom for latter. Barns nysgjerrighet stimuleres. Følelsesregulering har vært et sentralt område for veiledning fra Kompetanseteam 0-24, hvor ansatte drøfter case og situasjoner, og får veiledning på hvordan de kan være trygge og anerkjennende voksne i møte med barn som har det vanskelig. Det bygger sosial kompetanse hos barn.

Økonomi

Økonomistatus	Budsjett	Regnskap	Forbruks%
Totalt	36.851.295	38.483.535	104,43 %

Barnehage har samlet sett et merforbruk på 1.632.240,- i 2019, et avvik på 4,43%. Årsakene er sammensatt. Selv med et høyt sykefravær, så har barnehagene klart å redusere noe innleie, både ved at det har vært et godt samarbeid mellom avdelinger og barnehagehus, samt at styrere har bidratt ute på avdeling ved behov.

Regnskapet for 2019 viser 860.000,- mindre i brukerbetaling enn budsjettet. Det er vanskelig å forutse antall barn ved budsjettlegging i desember, når søknadsfristen er mars året etterpå. Estimatenes gjøres ut fra fødselstall og erfaringstall på hvor mange 1-åringer som går i barnehagen. Med overgang til ett hovedopptak vil dette bli mer forutsigbart. Det er i tillegg omkring 30 barn med redusert foreldrebetaling.

Innføring av ny pedagognorm i 2018 har fått konsekvenser for lønnsutgifter i 2019, da antall pedagoger styres etter antall barn, som ikke var kjent på budsjetteringstidspunktet. Det ble i 2019 budsjettet med en reduksjon av ansatte på grunn av et foreløpig estimert nedgang i antall barn, dette kunne da ikke effektueres fullt ut.

Driftskostnader er holdt igjen og bidrar til å redusere merforbruket med 300.000,- Det går på bekostning av innkjøp av inventar og utstyr. Det ble i tillegg fra høsten 2019 redusert bemanning utfra belagte antall plasser.

Nærvær

	2019	2018
Korttidsfravær	2,4%	2,9%
Langtidsfravær	13,4%	8,8%
Totalt	15,8%	11,7%

Sykefraværet i barnehage er høyt, og har økt med 4,1 % samlet sett i 2019. En nedgang på 0,5 % i korttidsfravær og en økning på 4,6 %. Styrerne følger kontinuerlig prosedyrer for sykefraværsoppfølging. Årsakene til fraværet er sammensatte. Det planlegges en kartlegging i 2020 for å komme dypere inn i forståelsen av hva som er årsakene til det høye sykefraværet i Nordre Land-barnehagen, for å kunne gjøre enda mer målrettede tiltak. Sykefraværsoppfølging er en lederoppgave og tett kontakt tidlig ved fravær i kombinasjon med å arbeide med hele arbeidsmiljøet og personalgruppa er sentralt.

«Hva har skjedd i tjenesteområdet i 2019»?

Ett av satsingsområdene i Nordre Land-barnehagen har vært fysisk aktivitet og utforskning av nærområdet. Styrerne melder om at barna er mer ute, det skaper også mer åpenhet i barnehagen og samarbeid på tvers av avdelinger. En ser at barn som er mye ute og utforsker nærmiljøet, hvor de må ta i bruk det de finner i naturen – bygger sosial kompetanse og rollelek. Nordre Land-barnehagen har mottatt midler fra Sparebankstiftelsen til å bygge grillhytte i området bak Øygardsjordet barnehage, som er tilgjengelig for alle.

I 2019 har Nordre Land-barnehagen deltatt i regional kompetanseutvikling i Gjøvik-regionen med pedagogiske ledere og styrere med fokus på rolleforståelse, og analysere og oversette styringssignaler i rammeplanen inn i hverdagssituasjoner i barnehagen. Case og praksisfortellinger bidrar til å øke den kollektive kompetansen i personalet. Det er samlet sett mye god kompetanse hos ansatte i Nordre Land-barnehagen. Kompetansekartlegging viser at de aller fleste som jobber i Nordre Land-barnehagen nå er faglærte barne- og ungdomsarbeidere og barnehagelærere. Noen har også helsefag eller annen relevant høgskoleutdanning innen fysisk aktivitet, sosiale fag og psykologi. Det viser seg at det er vanskeligst å rekruttere kompetanse til de minste barnehagene, og at tilbakemeldingene fra ansatte er at de ønsker seg et større fagmiljø.

Systematisk veiledning fra kompetanseteam 0-24 har gjort hverdagen bedre for barn som har det vanskelig. Det har vært fokus på å styrke pedagogiske ledere. BTI, stafettlogg og

rolleforståelse gjennom Regional Kompetanse (ReKomp) er systemet som er innført for å bidra til økt kvalitet og kompetanse i hvordan møte barn som har det vanskelig. Dette er et arbeid er påbegynt og vil fortsette i 2020. Styrerne forteller at det samarbeides mer på tvers av avdelinger, til fordel for små og store.

Innføring av IST –direkte som kommunikasjonsverktøy mellom hjem og barnehagen har bidratt til tettere og bedre kommunikasjon. Digitaliseringen har også bidratt til bedre dokumentasjonsflyt som søknader, påmeldinger og samtykke. Det effektiviserer arbeidet for styrerne og gir bedre internkontroll.

At barnehagen har et godt foreldresamarbeid er viktig for barns trygghet og utvikling. I Nordre Land-barnehagen kan foreldre kan be om samtale med barnehagen ved behov, i tillegg til oppsatte barnesamtaler og foreldresamtaler. Tett, uformell kontakt ved henting og levering er også en viktig arena for å bygge gode relasjoner mellom foreldre og barnehagen og samarbeide om barnets utvikling.

4.4 Tjenesteområde Velferd

Tjenesteområdet er tverrfaglig sammensatt for å styrke samarbeid til det beste for barn, unge og familier, på en mer helhetlig, koordinert og samordnet måte.

Økonomi

Tjeneste	Regnskap	Budsjett	Forbruks%
Totalt	61 315 397	59 403 109	103,22 %

Velferd har totalt sett et merforbruk på ca. 1,9 millioner. Det fordeler seg i hovedsak på administrasjon pga. kjøp fra annen kommune, og barnevern. Da budsjett for barnevern ble lagt for 2019, var ikke avtale om fordelingsnøkkel avklart, følgelig var usikkerheten i budsjetteringen stor, og det ble valgt å videreføre budsjettall fra 2017. Årets resultat gav lavere kostnader på både administrasjonskostnader og på tiltakskostnader enn foregående år, men høyere kostnader enn budsjettet for året. NAV hadde et merforbruk som ble saldert med flyktningefond pga. økte utgifter ved overføring av oppgaver fra læringscenteret.

Merforbruket på læringscenteret ble saldert med ca. 1,8 mill. fra flyktningefond for å komme i balanse, etter at omstilling og nedbemanning, grunnet nedgang i antall deltakere, ikke ble effektivert som planlagt før nytt år 2020.

Helsesykepleiertjenesten og psykisk helse og rus er i balanse. PPT har et mindreforbruk pga. sykkelønnsrefusjon.

Nærvær

	2019	2018
Korttidsfravær	1,4	1,5
Langtidsfravær	5,5	5,1
Totalt	6,9	6,5

Korttidsfraværet er på samme nivå som i fjor. Langtidsfraværet har økt noe, og det kan ha sammenheng med at det i tjenesteområdet er kjørt prosesser som i perioder har medført økt belastning for ansatte.

«Hva har skjedd i tjenesteområdet i 2019»?

Ledelse og utvikling av tjenesten har hatt fokus gjennom 2019, og det har vært jobbet med å utvikle en samhandlingsmodell for å sikre bedre tverrfaglig samarbeid. Som del av modellen innførte kommunen verktøy som skal sikre at samhandlingen rundt barn, unge og familier ikke stopper opp, men at det til enhver tid er tydelig hvem som har ansvar for hva i oppfølgingen. Modellen er kjent som BTI- bedre tverrfaglig innsats. Det er utarbeidet en handlingsveileder, som viser veien fra bekymring til handling, og kommunen har i tillegg tatt i bruk stafettlogg som sikrer tverrfaglig samarbeid og medvirkning. I mai 2019 opprettet Velferd et kompetanseteam, som har som fremste oppgave å dyktiggjøre den enkelte ansatte gjennom veiledning, kompetansehevede tiltak og ved å være et organ for drøfting av vanskelige saker. Veiledning av personale i samtlige barnehager og skoler kom i gang høsten 2019, og tar utgangspunkt i spesifikk metodikk.

Oppsummering fra tjenestene:

Psykisk helse- og rustjenesten

I 2019 var det 350 brukere med individuell oppfølging, ca. 30 færre enn i 2018. Antall nye henvendelser ligger ganske likt fra år til år, med 147 i 2019 og 159 i 2018. Antall brukere registrert per 01.01.2019 var 212 (01.01.18 - 225) og 31.12.2019 var 203 brukere innskrevet, noe som viser en stor andel utskrivninger i løpet av året. 147 brukere ble avsluttet i 2019, mot 170 i 2018. 122 brukere har hatt oppfølging under ett år, hvorav 81 under 6 mnd. 29 brukere hadde fritidskontakt, etter vurdering og vedtak ved Tildelingskontoret.

Kommunen hadde våren 2018 tilsyn der målgruppa var personer med dobbeltdiagnoser. Etter tilsynet jobber tjenesten kontinuerlig og målrettet med bla spesifiserte tiltaksplaner, utfyllende enkeltvedtak og fokus på ernæring.

Fra 1. januar 2019 startet pakkeforløp for psykisk helse og rus, noe som krever mer av kommunene ifht. samhandling og oppfølging. Yngre som sliter er en stadig økende gruppe, en gruppe som også i større grad krever tverrfaglig samarbeid. Tjenesten har startet ukestart-gruppe for ungdom, avspenningsgruppe, og det er gjennomført kurs i mestring av belastningslidelser (KIB). Tjenesten tilbyr dagtilbud tre dager pr uke.

Nordre Land kommune er fra 1.januar en av fire kommuner i Toten/Land FACT-team, hvor kommunen bidrar med 70% stilling. FACT er forkortelse for Flexible Assertive Community Treatment og kan oversettes til fleksibel aktiv oppsøkende behandling.

Helsesykepleiertjenesten:

Med tilskuddsmidler fra Helsedirektoratet har tjenesten en styrking i 40 % jordmor og 40 % helsesykepleier gjennom «Prosjekt Tidlig Inn». Helsestasjon for ungdom (HFU) ble flyttet nærmere sentrum, med lokaler i Parken ungdomsklubb fra høsten 2019. Dette er en tjeneste for **alle** fra 13 – 23 år. Tilbudet er utvidet med én time og er åpent 14.00 – 18.00 hver tirsdag i skoleåret. HFU har innført tilbud om p-stav og spiral, og følger dermed de nyeste anbefalingene i nasjonal faglig retningslinje. Reisevaksinering og audiometri (hørselstest) av voksne ble gjeninnført som tilbud i 2019. Tjenesten videreførte foreldreveiledningskurs COS-P og foreldreforberedende kurs gjennom 2019. Tjenesten opplever økende behov for å kunne jobbe tverrfaglig, samt behov for å kunne gi veiledning både på kontoret og hjemme hos familier.

Tema	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Antall fødte	50	71	58	66	49	57	60
Antall konsultasj. Utenlands vaksiner	137		128	80	0	0	71
*Antall nygravide	57	52	63	59	68	69	64
Antall familie COS-veiledninger			9, + 1 gruppe.	12	5	Påbegynt: 6	8 familier, + individuelle

*Antall nygravide er antall nye «brukere» hos jordmor. Noen velger kun å gå til lege.

NAV:

NAV har i 2019 foretatt justeringer for å møte de utfordringer tjenesten står ovenfor. Justeringene har gitt positive utslag, blant annet i form av bedre kontroll på utbetalinger og kortere saksbehandlingstid. I oktober ble det gjennomført en større koordineringsjobb for å få bedre oversikt og kontroll med utbetalinger til flyktninger. NAV tilsatte jobbspesialist i desember 2018. Stillingen følger utvalgte brukere ekstra tett, for å bistå disse ut i jobb. NAV har i 2019 jobbet videre med systematisk styrking av kompetanse. Internkontroll for å sikre kvalitet i både det sosialfaglige arbeidet, men også andre fagområder, har vært prioritert. NAV sitt hovedmål, og hovedprioritet, er å hjelpe folk ut i arbeid og aktivitet.

Arbeidsledigheten i Nordre Land kommune har holdt seg lav gjennom 2019, med et snitt på godt under 2 prosent. Ved utgangen av desember var det registrert 55 helt ledige arbeidssøkere i Nordre Land. Dette tilsvarer 1,6 prosent av arbeidsstyrken. Arbeidsledigheten i landet var på 2,2 prosent. Ledigheten i Nordre Land totalt sett holder seg dermed på et lavere nivå enn i landet, også når 2019 ses under ett.

Læringscenteret:

I løpet av året er det mottatt 10 nye deltakere. Midlertidig ledelse ble innsatt fra juni og ut året, med bakgrunn i sykefravær. Fra høsten 2018 ble det gjort endringer i deltagerens timeplaner, slik at flere fikk mulighet for deltagelse i praksis og norskopplæring ute på praksisplassene. I løpet av 2019 har dette bare i noen grad blitt fulgt opp – finansiert av prosjektmidler «flyktninger som ressurs».

	Intro-deltagere	Kjøp/rett på undervisning	Norsk og samfunns-kunnskap	Grunnskole	Arbeidspraksis	Videregående
01.01.19	29	12*	27	12	2	
31.12.19	17	34	32	9	2	2

Den vesentlige endringen som overstående tabell viser har medført utfordringer for driften. Det var ved årets begynnelse klart at dette ville skje og at driften måtte legges om fra nytt skoleår startet i august 2019. Dette skjedde ikke og det blir derfor nødvendig med vesentlige endringer fra 1/1-20. Arbeidet med avklaring av endring startet sommeren -19, men kunne ikke iverksettes før fra nyttår. Det ble kjøpt ekstern konsulentbistand til dette arbeidet, både som leder i deltidsstilling og utredning av videre organisering.

Fra 1/1-20 vil læringscenteret være betydelig redusert i antall ansatte for å tilpasse enheten det vesentlig lavere antall deltakere av introduksjonsprogram.

PPT

	2018	2019
Nyhenviste pr. år	38 individsaker	51 individsaker
Aktive saker pr. 31.12.	110 individsaker, 8 systemsaker	110 individsaker, 4 systemsaker

PPT jobber med implementeringen av handlingsveilederen i BTI, og PPTs egne rutiner som del av veilederen. PPT jobber aktivt med utvikling av tjenesten både internt med kompetanseheving, og i det tverrfaglige arbeidet i kommunen. Gjennom 2019 har PPT opplevd en stor økning i antall nyhenviste saker. Tjenesten har i løpet av året fortsatt hatt ventelister, men jobbet systematisk for å redusere disse, til tross for vakanse og noe sykemelding.

4.5 Tjenesteområde helse og omsorg

Til tross for økende behov for tjenester og høyt sykefravær, har helse og omsorg videreført fokus på satsningsområder gjennom året. Det er gjennomført et spennende arbeide med bygging, planlegging og rekruttering til forsterket skjermet enhet, Eirtun.

Økonomi

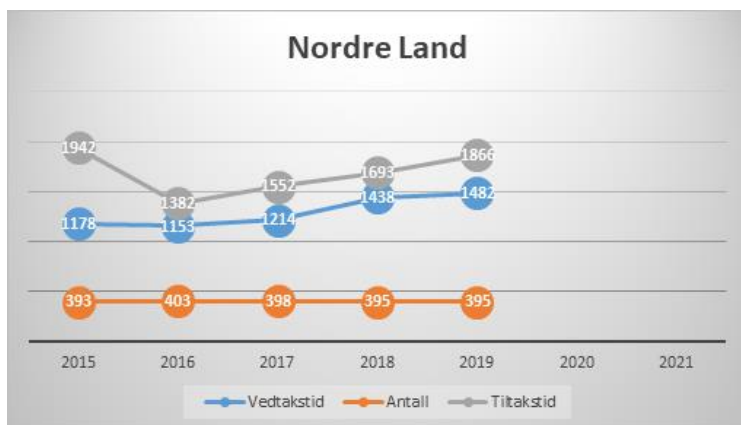
Økonomistatus	Budsjett	Regnskap	Forbruks%
Totalt	164 894 235,00	171 139 109,07	104 %

Fastlønn er i balanse. Merforbruk på innleiepostene lønn er ca. 5,8 millioner i forhold til budsjett 2019. Dette skyldes i all hovedsak tre forhold: høyt sykefravær, ekstra innleie ved bruk av de 4 fryste plassene/ overbelegg og økt innleie av personell grunnet tidligere utskrivelser fra sykehuset.

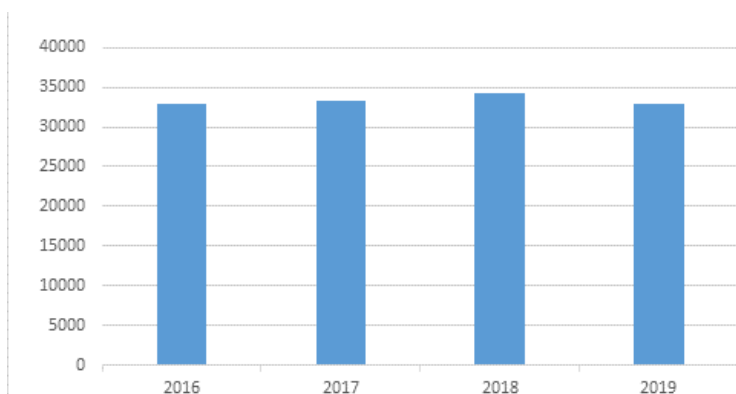
Helse og omsorg har i 2019 brukt ca. kr 3,3 millioner mer enn i 2018 på vikarpostene knyttet opp mot sykefravær. Ekstra innleie knyttet opp mot høy aktivitet ca. 2,5 millioner.

De siste årene har utgifter knyttet til medisiner og medisinske forbruksvarer økt mye, ca. kr 1,1 million over budsjett for 2019, et avvik på over 55%. Dette bekrefter den utviklingen som er formidlet tidligere. Mere komplekse sykdomsforløp, tidligere utskrivelser og mere ansvar overflyttes fra spesialisthelsetjenesten til kommunene.

Illustrasjon for utviklingen i hjemmesykepleien:

Illustrasjon for utviklingen i liggedøgn på Landmo under:

Det er iverksatt mange tiltak i løpet av 2019 for å redusere merforbruket:

- Redusert bemanning i avdelinger i perioder med sykefravær
- Lederstillinger/ administrative stillinger er blitt holdt lenger vakante ved ledighet eller sykefravær
- Stillinger innen fysio/ ergo/ kreftsykepleier/ kantine har fått redusert innleie i perioder ved ledighet eller ved sykefravær.

Konsekvensene av tiltak som er blitt iverksatt er blitt vurdert fortløpende. For lederne har det vært mange vanskelige vurderinger som er blitt foretatt da presset på tjenesten og høyt sykefravær har preget året 2019. Tjenesteområdet har kontinuerlig vurdert salderingstiltakene opp mot forsvarlige tjenester.

Nærvær

	2019	2018
Korttidsfravær	2,1	2,5
Langtidsfravær	11,1	9,0
Totalt	13,2	11,5

Utviklingen i sykefraværet gir utfordringer i forhold til kvalitet og økonomi. Det er store variasjoner i sykefraværstall mellom avdelingene. Miljøarbeidertjenesten samlet er innenfor målsetning med 7,6%. Det er grunn til å være forsiktige i tolkning av årsaker da det er mange

ulike faktorer som påvirker sykefravær, men vi kan ikke se bort ifra at arbeidsrelaterte forhold kan påvirke sykefraværstallene.

Kommunen er i gang med et samarbeid med tillitsvalgte, verneombud, NAV Arbeidslivssenteret og bedriftshelsetjenesten for å se på muligheter for å øke nærværet. Det jobbes med informasjon, lederutvikling, avklare roller, rett bruk av kompetanse og arbeidsmiljø.

Tiltak som iverksatt:

- Raskere og tettere oppfølging av sykemeldte, særlig opp mot hyppig sykefravær
- Informasjon om rettigheter og plikter
- Styrking av ledertettheten og rolleforståelse
- Tiltak knyttet opp mot arbeidsmiljø

«Hva har skjedd i tjenesteområdet i 2019»?

Gjennom denne rapporten ønskes det å legge hovedfokus på noe av arbeidet som er blitt utført i forhold til kompetansehevende og forebyggende tiltak. Gjennom fagteam og avdelingene har en oppnådd en rekke forbedringer.

Følgende kompetanse tiltak nevnes:

- Fokus på ernæring og dokumentasjon
- Fokus på bruk av ulike kartleggingsverktøy
- Gjennomført 4 postøvelses dager med 170 deltagere, øvelse på praktiske sykepleieferdigheter
- Kurs gjennom Regionalt Kompetanse samarbeid i Gjøvikregionen, ca. 80 ulike kurs.
- Interne kurs
- E-læringskurs gjennom blant annet Norsk Helseinformatikk/ Kompetansebroen
- Økt bruk av videokonferanser og Webinarer
- Deltagelse læringsnettverket « I trygge hender». Nasjonal pasientsikkerhetsprogram.
- Opplæring av nytt kvalitetssystem, Compilo.

Mange er under eller har fullført utdanning i 2019:

- Helsefagarbeiderutdanning, 27 ansatte, hvorav 5 tok fagbrev.
- 21 ansatte er i videreutdanningsforløp, hvorav 9 fullførte.
- 8 har fullført sykepleierutdanning, og 15 er under utdanning.
- 30 deltar i kompetanseprogram ABC, innenfor velferdsteknologi og Mitt livs ABC.
- 4 er blitt sertifiserte som prosjektledere gjennom Prosjektlederskolen

Av forebyggende tiltak nevnes:

- Oppstart av Ambulerende team 24+
- Implementering av hverdagsrehabilitering og hverdagsmestring som tankesett i alle tjenester
- Oppstart i arbeidet med «Leve hele livet» med kartleggingsverktøyet «Min livshistorie»
- Videreutvikling og økning av dagtilbud for eldre
- Økt bruk av gruppetrening og lavterskeltilbud for eksempel fallforebyggende gruppe
- Hverdagsrehabiliteringsteamet tilbyr hjemmebesøk
- Velferdsteknologikordinator ansatt fra 01.09.19

4.6 Tjenesteområde samfunnsutvikling

Tjenesteområdet Samfunnsutvikling har i 2019 vært preget av omstillinger på ledernivå, samt oppbemanning av vakante stillinger. Parallelt med dette har fokus vært på store investeringsprosjekter som i kompleksitet og økonomi er av de største som noen gang har vært gjennomført i kommunen. Dette krever mye av hver enkelt ansatt, men får også testet tjenesteområdets evne til å jobbe på tvers av enheter.

Økonomi

Drift

Økonomistatus	Budsjett	Regnskap	Forbruks%
Totalt	48 578 592	49 650 300	102,2%

Selvkost

Økonomistatus	Budsjett	Regnskap	Forbruks%
Totalt	-5 359 916	-9 411 921	175,6%

Driftsregnskapet for 2019 endte med et merforbruk på kr 1 071 708. Dette var ca. kr 1 mill. bedre enn antatt i 2. tertialrapport. Grunnen til merforbruket skyldes i stor grad vedlikehold av kommunale veger som endte på kr 2 mill. på grunn av en snørik vinter 2018/2019. Også vedlikehold av eiendom endte på et merforbruk på ca. kr 1 mill. Det ble iverksatt innkjøpsstopp høsten 2019 for å redusere merforbruket på totalrammen. Enheter som klarte seg med mindreforbruk i 2019 var Brann, Renhold og administrasjon. Sistnevnte på grunn av vakante stillinger.

Direkte regnskapsposter innen selvkost endte med kr 4 millioner bedre enn budsjettet. Dette gir et misvisende bilde av totalen, på grunn av at disse midlene går til å dekke lånekostnader og indirekte kostnader som ligger andre steder i regnskapet. For å se totalbilde av selvkostresultatene henvises det til egen note i regnskapet, eller til kommentar i årsberetningen.

Nærvær

	2019	2018
Korttidsfravær	1,2%	1,1%
Langtidsfravær	6,3%	6,5%
Totalt	7,5%	7,6%

Sykefravær endte totalt sett på samme nivå som 2018. Forskjellen i år er at det er flere menn som har vært sykmeldt enn kvinner. Sykefravær hos menn endte på 8,7%, mens kvinner endte på 5,5%. Årsaken til dette er en økning i belastningsskader som har oppstått samtidig, men som forhåpentligvis er forbigående. Tjenesteområdet jobber fortsatt kontinuerlig med forebyggingsarbeid, og tilstreber tilrettelagt arbeid i overgangen tilbake i arbeidslivet.

«Hva har skjedd i tjenesteområdet i 2019»?

I 2019 har tjenesteområdet vært i omstilling. Det har vært to ulike konstituerte ledere i påvente av ny avdelingsdirektør. Dette er nå på plass, og ny organisasjonsstruktur er fastsatt fra og med 2020, hvor enhetene næringsutvikling og kultur skal innlemmes i Samfunnsutvikling og Drift.

Flere stillinger er besatt som følge av utlysninger i 2019. Utestaben er styrket med to årsverk innen vann og avløp, samt at det er ansatt ny ingeniør. Hos plan og næring har avdeling for kart & oppmåling samt byggesaksavdelingen fått økt bemanning med 0,5 årsverk hver. Det er også utlyst ny stilling som miljørådgiver som skal fylle en vakant stilling innen private avløp i løpet av første halvår 2020.

Parallelt med denne omstillingen har det daglige arbeidet stort sett omhandlet arbeid med tidligere påbegynte prosjekter.

I Torpa skal det bygges ny barne- og ungdomsskole. I 2019 er det gjennomført forprosjekt og anbudskonkurranse for totalentreprise. Planlagt byggestart er sommeren 2020.

Ny skjermet avdeling er bygget på Landmo i løpet av 2019. Dette er et prosjekt på om lag kr 12 mill. netto, og er ferdigstilt i februar 2020. Samtidig har renovering av avdeling 2 påløpt gjennom hele året. Her har blant annet hele ventilasjonsanlegget blitt skiftet ut, og flere rom og fellesarealer er pusset opp i tråd med en fireårsplan som nå er halvveis gjennomført.

På Dokka pågår også prosjektering for renovering av Dokka avløpsrenseanlegg. Her er byggestart forventet i løpet av år 2020, og vil bli et vesentlig prosjekt innen selvkostområdet avløp.

Vann og avløp Synnfjell

Skjønnsretten har i løpet av året fastsatt kjøpesum av vann- og avløpsanlegg i Synnfjell Øst til kr 18 mill. pluss saksomkostninger, noe som tilsvarer pristaket fastsatt i kjøpsavtalen. Videre har begge avløpsrenseanleggene i fjellet fått vesentlig oppgradering for å tilfredsstille krav til rensekvalitet. Det er også gjennomført flere ledningsprosjekter i fjellet for å koble til flere abonnenter til VA nettet. Samtidig pågår prosjektering og utarbeidelse av reguleringsplaner for fremtidige ledningstraseer som skal ivareta behov for vann og avløp til om lag 1200 nye hytter.

På grunn av stor pågang av nye tilkoblinger, ble det positivt resultat for selvkostområdet i Synnfjell i 2019. Negativt fond ved inngangen av året var -5.085.239,-, som nå er redusert til -4.658.587,-.

4.7 Tjenesteområde kultur

Det har vært normalt høy aktivitet på Tjenesteområdet kultur gjennom hele 2019. Digitale søknadsskjemaer ble tatt i bruk for flere tilskuddsordninger, og søknadsfristen for tilskudd til kulturformål ble samtidig endret fra vår til høst.

Økonomi

Økonomistatus	Budsjett	Regnskap	Forbruks%
Totalt	9.882.603	9.725.607,84	98,41%

Gjennom året så utviklingen ut til å gå i retning av et mindre merforbruk. Det ble derfor iverksatt noen tiltak for å redusere utgiftene. De to siste månedene snudde utviklingen, og bl.a. kinobesøket hadde et oppsving. Dette førte til at kultur totalt sett gikk med et lite mindreforbruk i 2019.

Nærvær

	2019	2018
Korttidsfravær	1,6 %	1,7 %
Langtidsfravær	4,1 %	9,7 %
Totalt	5,6 %	11,5 %

Korttidsfraværet er stabilt lavt, mens langtidsfraværet er mer enn halvert. Få ansatte gjør at enkeltpersoners fravær i stor grad påvirker tallene, slik at variasjoner er normalt. Gjennom målrettet arbeid fokuseres det på godt arbeidsmiljø og stort personlig engasjement.

«Hva har skjedd i tjenesteområdet i 2019»?

Biblioteket har i 2019 hatt oppgang i utlån, men nedgang i besøk. Førrige leder sluttet i mai, og ny leder var ikke på plass før i oktober. Det har i 2019 vært en nedgang i antall arrangement, noe som har gitt utslag på besøkstallene. Nedgangen kan skyldes en kombinasjon av dårligere økonomi til å kjøpe inn arrangementer, og lederskifte. «Somerles» fortsetter å være en suksess, deltakelsen i Nordre Land er god og har gitt biblioteket et tettere samarbeid med skolene. Dette vil en fortsette å utvikle i 2020. Biblioteket var også i 2019 medarrangør på «Bok og folk» som var en stor suksess.

Både i Torpa og på Dokka er det foretatt omfattende rydding, kassering og tilførsel av nytt oppdatert materiale i samlingene.

Parken ungdomsklubb har hatt et aktivt år med klubbkvelder på tirsdag og fredagskvelder. I tillegg har det vært klubbcafé på noen onsdager samt juniorklubb for 5.-7. klasse. På juniorkveldene ligger besøket på 100 – 130, så rekrutteringen for klubben er lovende i årene som kommer. Turer og arrangementer hadde stor oppslutning og god stemning! Hafjell, aking i Mæhlumslia, akekveld i Leikarvoll, gokart i Snerthingdal, tur til Vinstra Ungdomsklubb (som også besøkt Parken). Det er også gjennomført nattklubb med nattkino på Sentrum

Kino, DokkaLAN med spill og moro en hel helg i samarbeid med OppLanerne, Halloweenparty med Mr.X. 16. mai arr. i Dokkahallen, Ung Sommer med sommeråpent klubb på fredager i juni og juli og full buss til Tusenfryd. UKM ble gjennomført i Lokverkstedet med mange deltakere som igjen gjorde Nordre Land til den største kommunen når det gjelder deltakelse i Oppland! Parken hadde også juletur til Oslo før jul med Rush Trampolinepark og julegavehandling. Klubben avsluttet et aktivt år med Juleball som i Lokverkstedet med 150 ungdommer som kom pyntet til fest og moro.

Kulturskolen hadde også i 2019 de faste forestillingene «Vinterblomster», «Sommerblomster» (i Torpa) og «Julestjerner». For første gang ble kommunens prisutdelinger lagt til «Vinterblomster». I tillegg hadde kulturskolen også danseforestillingene «La La Landsbyen» og «Kardemomme by». Torpa Skolekorps valgte sommeren 2019 å avslutte samarbeidet med kulturskolen. Det gjorde det mulig å gjenoppta pianoundervisningen og gi band-tilbud i forbindelse med Juniorparken og Park-kaféen på Parken ungdomsklubb. 23 % av elevene i grunnskolealder har en eller flere elevplasser i kulturskolen. Ventelista var på 4 stk. fordelt på fiolin og piano.

Sentrum kino gjennomførte 227 visninger fordelt på 140 filmer. Besøket gikk ned fra 8706 i 2018 til 7921 i 2019. Kinosalen ble i tillegg benyttet til ulike forestillinger med både lokale og eksterne aktører. De tekniske installasjonene fungerte i hovedsak som de skulle.

5. Finans

2019 ble et år med god avkastning i finansmarkedet. Amerikanske aksjer hadde sitt beste år siden 2013 og IT-aksjer sitt beste år siden 2009. Det store makroøkonomiske temaet gjennom året var handelskonflikten mellom USA og Kina.

Finansmarkedet 2019 kort oppsummert:

- Norges Bank hevet renta tre ganger à 25 punkter i 2019, og var ved utgangen av 2019 1,5 %.
- Gjennomsnittlig 3 mnd. Nibor ble i 2019 (uoffisielt) 1,55 %, opp fra 1,068 % i 2018.
- Kjerneinflasjonen havnet på 2 %, og totalinflasjon (KPI) var på 1,6 %.
- I Norge har de halvlange rentene steget på grunn av oppgang i styringsrenten, mens 10 års swap er litt ned.
- Den norske krona svekket seg gjennom mesteparten av 2019 og nådde et rekordsvakt nivå.
- Oslo Børs Hovedindeks steg 16,5% i 2019. Ved årsskiftet er hovedindeksen 1½ % bak rekorden fra september 2018.

For Nordre Land kommune har plasseringene i finansmarkedet gitt en avkastning i 2019 på 10,05 %. Pengemarkedet hadde en lav avkastning som følge av lave rente, men den er svakt positiv med 1,63 %. Obligasjonsfondet er et fond med lav kredittrisiko, og derfor lav avkastning også her i 2019. Avkastningen på obligasjonsfondet er høyere enn bankrente. Aksjefondene hadde samlet en avkastning for 2018 på 21,95 %. Det var de utenlandske aksjefondene som hadde en størst avkastning. Til sammenligning var avkastningen i 2018 negativ.

Aktiva	Beholdning antall/pålydende	Kostpris	Markeds- kurs	Markedsverdi*	+/- %	Resultat hiå. kr	Avk. hiå. %	Utbet. renter/ utbytte
DNB Likviditet 20 (IV) E	1,549.5483	13,497,383	9,991.6427	15,482,533		247,707	1.63 %	240,135
Sum Pengemarked		13,497,383		15,482,533		247,707	1.63 %	240,135
DNB Obligasjon 20 (III)	3,498.3204	2,585,873	997.9841	3,491,268		88,419	2.60 %	68,303
Sum Obligasjoner		2,585,873		3,491,268		88,419	2.60 %	68,303
DNB Norden C	1,482.5498	1,000,000	2,131.5642	3,160,150	216.0 %	749,089	31.07 %	
DNB Miljøinvest A	994.9700	500,000	808.7144	804,647	60.9 %	201,487	33.41 %	
Utenlandske aksjefond		1,500,000		3,964,797	164.3 %	950,576	31.54 %	
DNB OBX ETF (Norge)	97,200	2,489,559	80.2686	7,802,109	213.4 %	949,712	13.86 %	
DNB Norge Selektiv A	3,970.0241	1,000,000	1,006.2456	3,994,819	299.5 %	936,415	30.62 %	
Norske aksjefond		3,489,559		11,796,928	238.1 %	1,886,127	19.03 %	
Sum Aksjefond		4,989,559		15,761,725	215.9 %	2,836,703	21.95 %	
Sum portefølje eks. bankinnskudd		21,072,815		34,735,526		3,172,829	10.05 %	308,437
Avkastning indeks (STIX)				3,491.54			1.16 %	

Det har ikke vært noen endringer i de alternative plasseringene i 2019.

Nordre Land kommune lånte i 2019 kr 20 mill. i Husbanken til videreutlån via startlånordningen. I tillegg ble kr 57 mill. lånt til finansiering av investeringer i varige driftsmidler for 2019. Begge lånene ble lånt til flytende rente.

Ved utgangen av 2019 hadde 26,4 % av Nordre Land kommune sine innlån fastrentetilknytning.

6. Internkontroll

Ny kommunelov vedtatt 22.06.2018 kapittel 25, har nye bestemmelser om internkontroll. Lovens kapitler har ulike ikrafttredelsestidspunkt, og kapittel 25 om internkontroll er ikke trådt i kraft ennå. Årsaken til det, er at Stortinget la til grunn at særlovgivningens internkontrollbestemmelser skal gjennomgå med sikte på at disse skal oppheves, slik at kommunelovens krav i stedet gjelder. Forslag til disse endringene er nå på høring.

Særlovgivningens krav til internkontroll gjelder da fortsatt inntil ny kommunelov trer i kraft.

Fram til ikrafttredelsen, gjelder ny kommunelovs overgangsregler § 31-3.

§ 31-3.Overgangsregler om internkontroll

Fram til kapittel 25 trer i kraft gjelder følgende bestemmelser:

- a) Kommunedirektøren skal sørge for at administrasjonen er gjenstand for betryggende kontroll.
- b) I årsberetningen skal det redegjøres for tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å sikre betryggende kontroll med virksomheten.
- c) Kommunedirektøren skal rapportere til kommunestyret og fylkestinget om resultater fra statlig tilsyn minst én gang i året

I praksis kan vi si at internkontroll er:

- formaliseringer, dokumenter, rutiner (arbeidsformer, kontrolltiltak, prosedyrer og rapporteringer) som utarbeides, vedlikeholdes, kontrolleres og følges opp,
- for å sikre at kommunen har den ønskede utvikling, at lover og regler overholdes, at det er kvalitet og effektivitet i tjenestene, og at omdømme og legitimitet ikke svekkes.

Nordre Land kommune har etablert kontrolltiltak med regler og rutiner for oppfølging og rapportering. Årsmelding, årsregnskap, tertialrapporter og eventuelle forvaltningsrevisjonsrapporter legges fram for kommunestyret. Kommunestyret vedtar også ulike reglementer og retningslinjer. Eksempler på dette i 2019 er vedtak i endringer av delegeringsreglement, reviderte reglement for administrasjonsutvalget, eldreråd, ungdomsrådet og rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne, arbeidsvilkår for folkevalgte og overordnet organisering i Nordre Land. Kontrollutvalget behandler også årsregnskap og årsmelding, forvaltningsrevisjonssaker og eventuelle enkeltsaker.

Kommunedirektøren er ansvarlig for at administrasjonen er gjenstand for betryggende kontroll. Internkontrollen er en del av ordinær ledelse og virksomhetsstyring. Enhetene må rutinemessig rapportere sin aktivitet med internkontroll i tertialrapportene. Det gjennomføres mye internkontrollarbeid i de ulike enhetene i kommunen. Det jobbes kontinuerlig med etablering og vedlikehold av systemene, etablering og gjennomgang av rutiner og prosedyrer, ROS- (RisikoOgSårbarhets-) analyser, kompetanseheving på området og mye mer.

I 2019 ble det anskaffet et elektronisk kvalitetssystem fra Compilo med to moduler, en for avviksmeldinger og en modul for å håndtere dokumenter. Det vurderes nå å anskaffe elektronisk verktøy for ROS-analyser og årshjul for oppfølging av frister og oppgaver. Nordre Land kommune har ikke tidligere hatt et elektronisk system for melding og oppfølging av avvik, eller et system som samler retningslinjer og rutiner i et felles dokumentbibliotek. Et slikt system vil legge til rette for at flere avvik blir meldt, og vi at vi har mer kontroll på oppfølgingen av meldte avvik. Alle ansatte har tilgang som brukere, og det er også mulig å melde avvik ved bruk av mobiltelefon. Det er gode muligheter for å hente ut statistikk for rapportering. Alle prosedyrer, reglement og retningslinjer vil kunne samles et sted og vil kunne være tilgjengelig for alle ansatte.

Nytt system for å melde avvik ble tatt i bruk 1. juni for de fleste enhetene. Det er totalt meldt 740 avvik i systemet i den perioden systemet har vært i bruk. Ca. 80 % er avvik meldt innenfor Helse og omsorgstjenesten, og mange er knyttet til medisinalavvik. Andel avvik med høy alvorlighet 4 %, middels 24 %, og lav 72 % for hele kommunen. Det er utarbeidet rutiner for hvordan avvik skal meldes, følges opp og lukkes. Kommunedirektøren skal straks bli informert om alle alvorlige avvik som meldes, og har ellers full tilgang til, og innsyn i alle avvik og behandlinger som er gjort i systemet. Sentralt foretas det en månedlig gjennomgang av alle avvik som er meldt. Avvik er tema på ledermøter, avdelingsmøter og tavlemøter.

Det planlegges for 2020 å ha fortsatt sterkt fokus på internkontroll. Det bør følges opp med ROS-analyser på alle viktige områder, internrevisjon av 1-2 utvalgte områder, god systematisering og formalisering av internkontrollen i hht. til bestemmelsene i ny kommunelov.

7. Tilsyn

Arbeidstilsynet gjennomførte tilsyn i 4 avdelinger i hjemmetjenester i 2019. Hensikten med tilsynene var å sikre at det i tilstrekkelig grad jobbes systematisk for å forebygge fysiske og psykiske skadevirkninger knyttet til arbeidsmiljøeksponeringer i hjemmetjenesten, samt å sikre at dette arbeidet prioriteres.

Hjemmetjenesten i Torpa og Hjemmetjenesten på Dokka fikk ett pålegg hver, som nå er fulgt opp. Kravet var bedre risikovurdering ved arbeidssituasjoner som kan medføre at arbeidstaker blir utsatt for vold, trussel om vold og uheldige belastninger som følge av kontakt med andre. Rudsgata 6-8, og Snertinn fikk ingen pålegg.

Fylkesmannen i Innlandet – beredskapsplikt var tema for tilsyn 21. og 29.august. Det ble gitt et avvik der det heter at Nordre Land kommune ikke etterlever alle forskriftens krav til en helhetlig og systematisk samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeid. Det er levert en godkjent lukkeplan for avviket.

Statens kartverk hadde tilsyn med oppfyllelse av matrikkelloven. Det ble avdekket fem avvik. Det er laget en plan for å lukke avvik, nye sjekklister for krav er utarbeidet og tatt i bruk.

Miljødirektoratet gjennomførte i 2019 et landsdekkende forvaltningstilsyn vedr. kommunenes myndighetsutøvelse etter forurensningsforurensningsforskriftens kap. 13: krav til utslipp av kommunalt avløpsvann fra mindre tettbebyggelser. Dette er en spørreundersøkelse til alle landets kommuner som vil bli sammenfattet i en rapport, denne har vi ikke mottatt enda.

Mattilsynet gjennomførte 23. mai inspeksjon ved Nordre Land kommunes vannverk. Det ble et vedtak om pålegg: Det må sikres at det årlig rapporteres inn analyseresultater av vannprøver til Mattilsynet. Vedtaket er nå lukket ved at det er laget rutiner i IK-perm.

Under samme tilsyn kom det også fram at Nordre Land ikke har meldt inn tre vannverk overtatt fra Synnfjell Øst as som det skulle vært gjort i Mattilsynets registre. Det ble gitt veiledning i hht. dette.

Mattilsynet kom også på uanmeldt inspeksjon på Korsvold omsorgssenter 14. juni 2019 etter en bekymringsmelding. Det ble ingen avvik eller merknader, og hovedinntrykket av driften var positiv, internkontrollsystemet var godt egnet driften. Det ble gitt veiledning i at rutineene måtte følges vedr. utfylling av skjema for temperatur og bruk av bekledning for personalet.

8. Investeringer 2019

	Prosjektnavn	Prosjektets totale ramme	Forbruk tidligere år	Opprinnelig budsjett 2019	Revidert budsjett 2019	Forbruk 2019	Forbruk totalt	Rest-bevilgning
01229	Renovering Torpa vannverk	5 365 000	4 953 141,65	0	0	45 384,00	4 998 525,65	366 474,35
	K-113/11 oppr budsjett 1.500.000 +K-100/12 oppr budsjett 2.100.000+ K-129/15 rebudsj. 1.765.000,- fra 01415.							
	Kommentar: Sluttført i 2019 innenfor gitte rammer.							
01611	Oppgradering driftskontrollanlegg	700 000	912 472,00	0	0	80 873,00	993 345,00	-293 345,00
	K-sak 130/15 kr 700.000,-.							
	Kommentar: Årets kostnad består av sluttfaktura fra leverandør. Merforbruk skyldes ikke hensyntatte interntimer og merkostnad IKT.							
01613	Prosjektering biologisk rensertinn Dokka RA	23 250 000	641 276,70	0	700 000	810 579,20	1 451 855,90	21 798 144,10
	K-sak 130/15 kr 250.000,-. K-sak 94/16 kr 23.000.000,-							
	Kommentar: Alternativer er vurdert. Kommunestyret har i K-sak 26/19 vedtatt prosjektering, rehabilitering og utvidelse av eksisterende Dokka avløpsrensaneanlegg. Detaljprosjektering er ferdigstilt, og anbudsprosesser kjøres vinter 2020.							
01614	Kapasitet høydebasseng og ny ledning	20 000 000	373 314,63	0	45 000	41 193,00	414 507,63	19 585 492,37
	K-sak 92/17 kr 15.000.000,- + K-sak 92/17 oppr.budsj. Kr 5.000.000,-							
	Kommentar: Gjelder ledningstrasé mellom høydebasseng og Idrettsvegen. Prosjekteres og bygges i 2020. inkl ombygging i høydebasseng og pumper.							
01618	Prosjektering VA Holmenjordet	3 150 000	0,00	3 000 000	2 000 000	1 415 689,90	1 415 689,90	1 734 310,10
	Underprosjekt av 01612 kr 150.000,- + K-sak 125/18 Oppr.budsj. Kr 3.000.000,-							
	Kommentar: Prosjektet igangsatt november 2019. Midlertidig stans grunnet for høye kostnader. Ny vurdering om igangsetting i løpet av vinter 2020.							
	Merkostnader skyldes økt kostnad for graving av VA-trase og for dårlig budsjettjustering for inflasjon.							
01619	Prosjektering VA Vinjarmoen	250 000	0,00	0	140 000	136 720,80	136 720,80	113 279,20
	Underprosjekt av 01612 kr 250.000,-							
	Kommentar: Prosjektering igangsatt i 2019. Fortsetter prosjektering i 2020.							

	Prosjektnavn	Prosjektets totale ramme	Forbruk tidligere år	Opprinnelig budsjett 2019	Revidert budsjett 2019	Forbruk 2019	Forbruk totalt	Rest-bevilgning
01703	Digitalisering inkl. nytt saksbehandlingssystem	6 900 000	3 280 914,75	2 000 000	1 000 000	1 159 482,80	4 440 397,55	2 459 602,45
K-sak 94/16 kr 3.000.000,-. K-sak 68/17 kr 400.000,- til 01608 + K-sak 92/17 Oppr.budsj. Kr 2.300.000,-+ K-sak 125/18 Oppr.budsj. Kr 2.000.000,-.								
Kommentar: Innbyggerdialog – prosjekt under arbeid. Ny hjemmeside under arbeid, lansering febr. -20. Flere digitale skjema. Ny elektronisk arkivløsning for flere fagsystemer og ny skanningsløsning under arbeid. Fortsatt implementering kvalitetssystem. Aktiviteten forventes å holdes innenfor gitt ramme for investeringen.								
01716	VA-Torstumoen	6 200 000	6 159 711,51	0	40 000	230 558,00	6 390 269,51	-190 269,51
K-sak 94/16 kr 1.900.000,-. K-sak 22/18 kr 4.300.000,-								
Kommentar: Sluttfaktura mottatt. Prosjekt avsluttet med merforbruk på 190.270,-. Merforbruk skyldes uforutsette tilleggsarbeider på gravearbeid.								
01723	Adkomst og parkering Vølstad kirke	108 000	0,00	0	108 000	0,00	0,00	108 000,00
Ksak 20/17, kr 108.000,-.								
Kommentar: Kjøp av grunn avklart med eier. Avventer utbetaling til oppmåling og tinglysning er på plass.								
01760	Opprustings- og rehabiliteringsplan for kirke og eiendom	2 100 000	2 235 999,43	0	100 000	98 674,99	2 334 674,42	-234 674,42
K-sak 94/16 kr 2.000.000,- + K-sak 152/19 kr 100.000,- fra 01860.								
Underprosjekter:								
01761	Innvendig oppgradering Dokkahallen		528 365,27			98 674,99		
Kommentar: Ferdigstilt. Merforbruk sees i sammenheng med mindreforbruket på prosjekt 01860.								
01801	IKT-prosjekter 2018	300 000	241 647,50	0	16 000	15 165,63	256 813,13	43 186,87
K-sak 92/17 kr 500.000,- - K-sak 126/18 kr 200.000,- til 01702.								
Kommentar: Utskifting av server og nettverksutstyr. Sees i sammenheng med prosjekt 01901. Slutføres i 2020.								
01803	Digitalt undervisningsutstyr til grunnskole	1 000 000	334 615,00	500 000	365 000	0,00	334 615,00	665 385,00
K-sak 92/17 kr 500.000,- + K-sak 125/18 oppr.buds. Kr 500.000,-.								
Kommentar: Innkjøp av Ipad til lærere. Gjenstår noe anskaffelser av apple-tv'er og skjermer til bruk i klasserommene.								
01804	Ipad-prosjekt Tidlig inn	1 200 000	795 071,25	0	404 000	313 512,59	1 108 583,84	91 416,16
K-sak 92/17 kr 1.200.000,-.								
Kommentar: Bestilt opplæring, faktureres januar 2020.								

	Prosjektnavn	Prosjektets totale ramme	Forbruk tidligere år	Opprinnelig budsjett 2019	Revidert budsjett 2019	Forbruk 2019	Forbruk totalt	Rest-bevilgning
01806	Nye sittemøbler/inventar Landmo	1 600 000	1 324 810,55	0	275 000	276 504,30	1 601 314,85	-1 314,85
	K-sak 92/17 kr 1.600.000,-.							
	Kommentar: Prosjektet er ferdigstilt innenfor rammen.							
01807	Utskifting av kjøretøy/varige driftsmidler ved TDE	700 000	591 852,00	0	108 000	141 500,00	733 352,00	-33 352,00
	K-sak 92/17 kr 700.000,-.							
	Kommentar: Ferdig innkjøpt. 2 stk kjøretøy ble skiftet ut i 2018. I 2019 er det anskaffet ny børste til hjullaster.							
01809	Rehabilitering Landmo	10 000 000	1 582 658,46	2 500 000	4 000 000	4 001 015,00	5 583 673,46	4 416 326,54
	K-sak 92/17 kr 10.000.000,-.							
	Kommentar: Utfører 1/4 hvert år til og med 2021. Ligger greit an på økonomi. Høyt forbruk i 2019 grunnet utskifting av ventilasjonsanlegg.							
01811	Rehabilitering TBUS (Forprosjekt)	2 970 000	596 140,65	0	3 000 000	2 819 778,79	3 415 919,44	-445 919,44
	K-sak 92/17 kr 1.500.000,- + K-sak 5/19 kr 1.470.000,-							
	Kommentar: Anbud for totalentepreise med forhandlinger er gjennomført i 2019. Vedtak om gjennomføring fattes i februar 2020. Merforbruk i forprosjekt innlemmes i hovedprosjekt.							
01812	Forprosjekt Fortau Landmovegen	787 500	0,00	0	500 000	499 362,50	499 362,50	288 137,50
	K-sak 92/17 kr 300.000,- + K-sak 130/18 kr 487.500,-.							
	Kommentar: Forsinkelser i prosjektering av flomsikring og støttemur. Igangsettes igjen ved bedre intern kapasitet.							
01815	Utskifting av bil - servicebil vann	650 000	516 245,40	0	0	85 798,40	602 043,80	47 956,20
	K-sak 92/17 kr 650.000,-.							
	Kommentar: Bil innkjøpt høst 2018. Restbevilgning benyttet til bilinnredning i 2019. Ferdigstilt med mindreforbruk på kr 47.957,-.							
01818	Spåtind Renseanlegg - nødvendige investeringer	5 150 000	2 376 808,35	0	2 780 000	2 755 965,53	5 132 773,88	17 226,12
	K-sak 92/17 kr 2.000.000,-, K-sak 55/18 kr.2.600.000,-, K-sak 126/19 kr.550.000,-.							
	Kommentar: Ekstrakostnader knyttet til tetting av gamle betongbassenger. Prosjektet avsluttet innenfor ramme for tilleggsbevilgning.							
01821	Forsterket skjermet avdeling	11 600 000	697 405,01	0	10 902 000	13 459 084,80	14 156 489,81	-2 556 489,81
	K-sak 59/18 kr 7.200.000,- + K-sak 11/19 kr 4.400.000,-							
	Kommentar: Prosjekt avsluttes i juni 2020. Slutfaktura utbetales etter ferdigstillelse av uteområde. Mangler mottak av husbankmidler før økonomi kan slutføres.							

	Prosjektnavn	Prosjektets totale ramme	Forbruk tidligere år	Opprinnelig budsjett 2019	Revidert budsjett 2019	Forbruk 2019	Forbruk totalt	Rest-bevilgning
01822	Renovering kommunestyresal	855 000	786 023,01	0	63 000	117 827,00	903 850,01	-48 850,01
	K-sak 57/18 kr 855.000,-							
	Kommentar: Prosjektet ble ferdigstilt sommer 2019. Krav om universell utforming medførte tilleggsfaktura på ca 50.000,- høst 2019. Pga. merutgifter i prosjektet til akustikktiltak og nødvendige installasjonsforberedelser til kommune-tv, ble ikke ramma stor nok til å foreta planlagte møbelinnkjøp.							
01824	Kjøp av vann- og avløpsanlegg SØAS	19 525 000	9 500 000,00	0	10 025 000	10 025 000,00	19 525 000,00	0,00
	K-sak 114/18 kr. 9.500.000,-, K-sak 132/19 kr. 10.025.000,-.							
	Kommentar: Skjønnsrett fastsatte kjøpesum sommer 2019. Denne ble 18.000.000 + omkostninger og honorar på 1.525.000,-.							
01825	Spåtind vannforsyning - økt kapasitet	2 200 000	514 087,99	0	1 685 000	1 487 163,50	2 001 251,49	198 748,51
	K-sak 54/18 kr 2.200.000,-							
	Kommentar: Ferdigstilt med mindreforbruk på 198.750,-.							
01828	Utbedring vannverk Klevmosæterhøgda	1 800 000	19 979,00	0	0	433 886,00	453 865,00	1 346 135,00
	K-sak 131/18 kr 200.000 + kr 1,6 mill fra 01980,-							
	Kommentar: Nye borhull i løpet av høsten 2019, kvalitet av dette bestemmer fremdrift og kostnader.							
01829	Utbedring vannverk Nordrumsæterhøgda	2 100 000	70 267,00	0	0	829 058,51	899 325,51	1 200 674,49
	K-sak 129/18 kr 200.000 + kr 1,9 mill fra 01980.							
	Kommentar: Nye borhull i løpet av høsten 2019, kvalitet av dette bestemmer fremdrift og kostnader.							
01830	Utbedring vannverk Åssætra	2 100 000	10 000,00	0	0	290 214,56	300 214,56	1 799 785,44
	K-sak 128/18 kr 200.000,- + kr 1,9 mill fra 01980.							
	Kommentar: Nye borhull i løpet av høsten 2019, kvalitet av dette bestemmer fremdrift og kostnader.							
01833	Nordrumsætra renseanlegg - nødvendige investeringer	6 700 000	783 276,10	0	5 700 000	5 536 841,24	6 320 117,34	379 882,66
	K-sak 132/18 kr 5.500.000,-, K-sak 126/19 kr. 1.200.000,-.							
	Kommentar: Igangkjøringsfase vinter 2020. Avsluttes før påske 2020. Økonomi etter tilleggsbevilgning ok.							
01834	Tomt renseanlegg Synnfjellet	2 710 000	2 300 000,00	0	230 000	250 012,00	2 550 012,00	159 988,00
	K-sak 133/18 kr 2.710.000,-							
	Kommentar: Oppmåling og tinglysning gjennomført. Avsluttet med mindreforbruk på 160.000,-.							

	Prosjektnavn	Prosjektets totale ramme	Forbruk tidligere år	Opprinnelig budsjett 2019	Revidert budsjett 2019	Forbruk 2019	Forbruk totalt	Rest-bevilgning
01840	Fornyelse VA-nettet	4 600 000	2 046 234,10	0	33 000	86 293,00	2 132 527,10	2 467 472,90
	K-sak 92/17 kr 4.600.000,-.							
	Underprosjekter:							
01843	Renovering VA Engerhaugvegen		996 110,44			54 052,00		
01844	Renovering avløpsledning Spåtind RA		709 840,11			32 241,00		
	Kommentar: Årets forbruk gjelder opprydding etter utført arbeid høst 2019. Prosjektene innenfor rammebevilgningen er avsluttet med et mindreforbruk på kr 2.467.473,-.							
01860	Opprustings- og rehabiliteringsplan for kirke og eiendom	1 900 000	1 632 139,67	0	40 000	39 207,80	1 671 347,47	228 652,53
	K-sak 92/17 kr 2.000.000,- + K-sak 152/119 - 100.000,- overført til 01760.							
	Underprosjekter:							
01866	Oppgradering vedhall		237 201,80			39 207,80		
	Kommentar: Prosjekt ferdigstilt. Siste faktura postert på 2019. Mindreforbruk på dette prosjektet må sees i sammenheng med merforbruk på prosjekt 01760.							
01870	Sikring og ENØK-tiltak kirker	1 202 000	336 177,00	0	866 000	877 440,35	1 213 617,35	-11 617,35
	K-sak 92/17 kr 1.000.000,- + K-sak 152/19 kr 202.000,- fra 01970.							
	Underprosjekter:							
01871	Utbedring tak Vølstad kirke		190 290,00			-		
01872	Utbedring og ENØK-tiltak Åmot kirke		12 811,50			150 656,35		
01873	Veg Vølstad		2 962,50			726 784,00		
01874	Gjerde Nordsinni kirke		130 113,00			-		
	Kommentar: Prosjekter ferdigstilt med merforbruk på 11.617,-,							
01901	IKT-prosjekter 2019	500 000	0,00	500 000	500 000	0	0,00	500 000,00
	K-sak 125/18 kr 500.000,-.							
	Kommentar: Årlig pott IKT-investeringer og oppgraderinger. Utbedringer på sentralt nettverk/plattform er under arbeid.							
01902	Bytte av servere	352 000	0,00	352 000	352 000	0	0,00	352 000,00
	K-sak 125/18 kr 352.000,-.							
	Kommentar: Forventes satt i drift i løpet av okt/nov. 2019. Sluttføres i 2020.							
01903	Brannmur	1 618 000	0,00	1 618 000	1 618 000	0	0,00	1 618 000,00
	K-sak 125/18 kr 1.618.000,-.							
	Kommentar: Sluttføres i 2020.							

	Prosjektnavn	Prosjektets totale ramme	Forbruk tidligere år	Opprinnelig budsjett 2019	Revidert budsjett 2019	Forbruk 2019	Forbruk totalt	Rest-bevilgning
01904	Kjernesvitsjer	252 000	0,00	252 000	252 000	0	0,00	252 000,00
	K-sak 125/18 kr 252.000,-.							
	Kommentar: Sluttføres i 2020.							
01905	Opprusting av uteområdet i barnehagene	1 500 000	0,00	1 500 000	0	0	0,00	1 500 000,00
	K-sak 125/18 kr 1.500.000,-.							
	Kommentar: Prosessen er planlagt sammen med anskaffelser. Prosjektet blir ikke ferdigstilt før i 2020.							
01906	Bil ambulerende vaktmester/hjelpemiddelteknikker	500 000	0,00	500 000	500 000	439 000	439 000,00	61 000,00
	K-sak 125/18 kr 500.000,-.							
	Kommentar: Bilen er levert og faktura er mottatt. Skal monteres manuell heis i løpet av mars 2020. Anskaffelsen gjennomføres innenfor gitte rammer.							
01907	Inventar og utstyr bofellesskap og avlastningsbolig	200 000	0,00	200 000	200 000	212 845,34	212 845,34	-12 845,34
	K-sak 125/18 kr 200.000,-.							
	Kommentar: Anskaffelsen er gjennomført. Møbler til fellesareal/kontor er oppgradert.							
01908	Medisinsk utstyr Landmo	750 000	0,00	750 000	750 000	488 870,11	488 870,11	261 129,89
	K-sak 125/18 kr 750.000,-.							
	Kommentar: Det meste av utstyret er bestilt. Venter på fakturaer. Anskaffelsen ferdigstilles i 2020 og innenfor gitte rammer.							
01909	Næringsberegning av kjøkkenets menyer (Aivo)	100 000	0,00	100 000	100 000	112 832,96	112 832,96	-12 832,96
	K-sak 125/18 kr 100.000,-.							
	Kommentar: Fellesanskaffelse for hele Gjøvik-regionen. Anskaffelsen er foretatt. Bevilgning ble gitt etter estimat fra levrandør. Sluttfaktura ble høyere enn estimert, pga mer omfattende oppgradering av programvaren.							
01910	Utskifting av kjøretøy/varige driftsmidler TDE	700 000	0,00	700 000	218 000	217 912,80	217 912,80	482 087,20
	K-sak 125/18 kr 700.000,-.							
	Kommentar: Foreløpig er 4-hjuling anskaffet. Restbevilgning benyttes til å finansiere resten av anskaffelsen i 01912.							
01911	Ny tankbil brann	3 500 000	0,00	3 500 000	0	0	0,00	3 500 000,00
	K-sak 125/18 kr 3.500.000,-.							
	Kommentar: Ny bil er bestilt og ankommer sommer 2020.							

	Prosjektnavn	Prosjektets totale ramme	Forbruk tidligere år	Opprinnelig budsjett 2019	Revidert budsjett 2019	Forbruk 2019	Forbruk totalt	Rest-bevilgning
01912	Ny hjullaster sysselsetting/vedproduksjon	900 000	0,00	900 000	0	0	0,00	900 000,00
	K-sak 125/18 kr 900.000,-.							
	Kommentar: Anbudsprosess gjennomført. Mottar hjullaster våren 2020. Merkostnad utover ramme dekkes av 01910.							
01913	Solskjerming Landmo, Soltun	370 000	0,00	250 000	370 000	255 613	255 613,00	114 387,00
	K-sak 125/18 kr 250.000,- + K-sak 152/19 kr 120.000,- fra 01960.							
	Kommentar: Ferdigstilles vinter 2020.							
01914	Prosjektere trafiksikkerhetstiltak - fortau Landmo	6 500 000	0,00	6 500 000	0	0,00	0,00	6 500 000,00
	K-sak 125/18 kr 6.500.000,-.							
	Kommentar: Prosjektering pågår. Dette dekkes av ramme i prosjekt 01812. Ramme i dette prosjektet revurderes etter endt prosjektering.							
01915	Prosjektere gang- og sykkelveg Dokka syd - Sollisvingen	300 000	0,00	300 000	150 000	55 907	55 907,48	244 092,52
	K-sak 125/18 kr 300.000,-.							
	Kommentar: Gjennomført forberedende undersøkelser høst 2019. Dette er lagt frem for Hovedutvalg LMT som bestemt at prosjektering utsettes.							
01916	Ny hovedledning til midtre- og øvre trykksone	8 000 000	0,00	8 000 000	0	0	0,00	8 000 000,00
	K-sak 125/18 kr 8.000.000,-.							
	Kommentar: Forsinket grunnet underbemanning. Prosjekteres vinter 2020.							
01917	Trafiksikkerhetstiltak - gateløys kommunal veg	610 000	0,00	610 000	200 000	111 709,65	111 709,65	498 290,35
	K-sak 125/18 kr 610.000,-.							
	Kommentar: Prosjekt i Fløteparken og stasjonsvegen gjennomført høsten 2019 og vinter 2020. Avsluttes før påske innen gitte rammer.							
01918	Gateløys - nye armaturer utfasing HQL-pærer	500 000	0,00	500 000	500 000	486 478,16	486 478,16	13 521,84
	K-sak 125/18 kr 500.000,-.							
	Kommentar: Utfasing av de fleste HQL armaturer er gjennomført våren 2019. Prosjekt avsluttes med mindreforbruk på 13.522,-							

	Prosjektnavn	Prosjektets totale ramme	Forbruk tidligere år	Opprinnelig budsjett 2019	Revidert budsjett 2019	Forbruk 2019	Forbruk totalt	Rest-bevilgning
01919	Tilkobling abonnenter til eksisterende VA-nett	4 000 000	0,00	2 000 000	4 000 000	4 114 787,77	4 114 787,77	-114 787,77
K-sak 125/18 kr 2.000.000,-. K-sak 129/19 kr. 2.000.000,-.								
Underprosjekter								
01981	Påkobling nye abonnenter Nylen Nord					1 252 543,55		
01982	Påkobling nye abonnenter Framstadstræta					1 932 164,07		
01983	Påkobling nye abonnenter Vesleslottvegen					306 052,55		
01995	Påkobling nye abonnenter Klevmosætervegen-Lyngset					624 027,60		
Kommentar: Bevilgning VA Dokka overført til tilkoblingsprosjekter i Synnfjell Øst, samt tilleggsbevilgning på Mnok 2. Sees i sammenheng med økt bevilgning for 2020.								
01920	Lokstallen	500 000	0,00	500 000	500 000	447 621,89	447 621,89	52 378,11
K-sak 125/18 kr 500.000,-.								
Kommentar: Toaletter og diverse utbedringer er ferdigstilt 2019.								
01921	Ombygging klasserom Dokka barneskole	860 000	0,00	0	720 000	713 066,00	713 066,00	146 934,00
K-sak 51/19 kr 860.000,-.								
Kommentar: Prosjekt ferdigstilt med mindreforbruk på kr 146.934,-.								
01922	Biler hjemmetjenesten Dokka	620 000	0,00	0	620 000	591 662,00	591 662,00	28 338,00
K-sak 09/19 kr 620.000,-.								
Kommentar: En el-bil til Snertinn og en Caddy til hjemmetjenesten Dokka er anskaffet. Anskaffelsen er gjennomført innen for gitte rammer.								
01923	Kjøp av areal 15/5 og 39/84	1 600 000	0,00	0	1 600 000	144 025,00	144 025,00	1 455 975,00
K-sak 15/19 kr 1.600.000,-.								
Kommentar: Det er oppnådd enighet om kjøp av næringsarealene. Det pågår sletting av heftelser og utarbeidelse av oppmålingsbegjæring og skjøter.								
01924	Vannkjøler kjøkken Landmo	340 000	0,00	0	340 000	329 452,00	329 452,00	10 548,00
K-sak 54/19 kr 340.000,-.								
Kommentar: Vannkjøler er levert og faktura er mottatt. Anskaffelsen gjennomført innenfor gitte rammer.								
01925	Midlertidige skolelokaler Torpa barne- og ungdomsskole	5 200 000	0,00	0	2 500 000	1 930 228,00	1 930 228,00	3 269 772,00
K-sak 50/19 kr 5.200.000,-.								
Kommentar: Utbetalt for ombygging i Elveromskrysset. Ombygging på Korsvold påbegynt 2019, ferdigstilles februar 2020.								

	Prosjektnavn	Prosjektets totale ramme	Forbruk tidligere år	Opprinnelig budsjett 2019	Revidert budsjett 2019	Forbruk 2019	Forbruk totalt	Rest-bevilgning
01926	Utkjøp kjøretøy renseanlegg	315 000	0,00	0	315 000	311 319,00	311 319,00	3 681,00
	K-sak 128/19 kr. 315.000,-							
	Kommentar: Kjøpt ut etter endt leasingavtale. Prosjekt ferdigstilt.							
01927	Investeringsstilskudd Gjøvik interkommunale legevakt	1 810 000	0,00	0	10 000	0,00	0,00	1 810 000,00
	K-sak 120/19 kr 1.810.000,-							
	Kommentar: Oppstart bygging av ny legevakt våren 2020. Bevilgning vil derfor bli innarbeidet i investeringsbudsjettet for 2020.							
01928	Kjøp av bil omsorg og rehabilitering	0	0,00	0	0	287 292,00	0,00	0,00
	Inntekter i prosjektet:				0	-287 292,00		
	Netto i prosjektet:					0,00		
	Kommentar: Innkjøp av El-bil til Landmo. Bruk av gavepenger.							
01940	Renovering VA-nettet (1 % årlig)	4 800 000	0,00	4 800 000	2 500 000	2 944 087,24	2 944 087,24	1 855 912,76
	K-sak 125/18 kr 4.800.000,-.							
	Underprosjekter:							
	01941 Renovering Va-ledning Furuvegen					1 200 939,23		
	01942 Klopvegen VA					1 324 830,05		
	01944 Renovering VA Torpavegen					418 317,96		
	Kommentar: Prosjekt i Furuvegen er ferdigstilt. Klopvegen og Torpavegen ferdigstilles våren 2020.							
01950	Opprustingsplan kommunale veger (ramme for delprosjekter)	2 000 000	0,00	2 000 000	2 000 000	1 208 096	1 208 095,71	791 904,29
	K-sak 125/18 kr 2.000.000,-.							
	Underprosjekter:							
	01951 Miljøgata					177 982,83		
	01952 Torstumoens asfalt					449 486,00		
	01953 Engerhaugvegen asfalt					200 424,00		
	01954 Autovern Brattrudsvegen					0,00		
	01955 Renovering Klopvegen					380 202,88		
	Kommentar: Underprosjekter valgt ut fra vedlikeholdsplan. Autovern i Brattrudsvegen prioriteres i 2020.							

	Prosjektnavn	Prosjektets totale ramme	Forbruk tidligere år	Opprinnelig budsjett 2019	Revidert budsjett 2019	Forbruk 2019	Forbruk totalt	Rest-bevilgning
01960	Opprustings- og rehabiliteringsplan for kirke og eiendom (ramme for delp	1 880 000	0,00	2 000 000	1 200 000	897 494	897 493,87	982 506,13
	K-sak 125/18 kr 2.000.000,- + K-sak 152/19 - kr 120.000,- overført til 01913.							
	Underprosjekter:							
01961	Garderobesal DBS					579 034,40		
01962	Nytt lager Dokkahallen					185 635,68		
01964	Brannvasling Landmovegen 2-10					104 353,03		
01965	Utbedring Villavegen 36					28 470,76		
	Kommentar: 01961 og 01964 er ferdigstilt. 01962 og 01965 sluttføres vinter 2020. Økonomi ok.							
01970	Sikring og ENØK-tiltak kirker (ramme for delprosjekter)	798 000	0,00	1 000 000	350 000	196 000,00	196 000,00	602 000,00
	K-sak 125/18 kr 1.000.000,- + K-sak 152/19 - kr 202.000,- overført til 01870.							
	Underprosjekter:							
01971	Maling Lunde kirke					196 000,00		
	Kommentar: Prosjekt 01971 ferdigstilt i 2019. Resbevilgning vurderes videreført som del av et større vedlikeholdsbehov i Åmot kirke i 2020.							
01980	Investeringer i Synnfjell (ramme for delprosjekter)	11 700 000	617 540,00	17 100 000	5 000 000	3 129 595	3 747 134,53	7 952 865,47
	K-sak 125/18 kr 17.100.000,- - kr 1,6 mill. til 01828- 1,9 mill. til 01829 - kr 1,9 mill. til 01830.							
	Kommentar: Detaljplanlegging i slutfase. Områdemodell og politiske prioriteringer legger føringer for eventuell ferdigstilling av midlertidige vannverk.							
	Underprosjekter:							
01831	Detaljplanlegging VA Synnfjell Nord		431 169,00			1 088 695,84	1 519 864,84	
01832	Detaljplanlegging VA Synnfjell Syd		186 371,00			541 745,60	728 116,60	
01985	Prøveborring Synnfjorden vannverk					220 537,92		
01986	Utbedring SØAS ledningsnett					834 632,70		
01987	Nordrumssætra Renseanlegg prosjektering					0,00		
01989	Klevmosætra utgjevningsbasseng					116 634,47		
01991	Hovedledning Huldreheimen - Nordrumssætra RA					0,00		
01993	Ledningsnett Klevmosæterhøgda - nordrumssætra RA					0,00		
01994	Ledningsnett Klevmosæterhøgda - Huldreheimen					0,00		
01996	Midlertidig vannverk Langhaugen					121 615,20		
01997	Midlertidig vannverk Hugulia					205 732,80		

	Prosjektnavn	Prosjektets totale ramme	Forbruk tidligere år	Opprinnelig budsjett 2019	Revidert budsjett 2019	Forbruk 2019	Forbruk totalt	Rest-bevilgning
01988	Kjøp/salg kommunale eiendommer 2019	0	0,00	0	-3 370 000	150 754	150 754,00	
	Inntekter i prosjektet:				0	-3 738 321,50		
	Netto i prosjektet:					-3 527 567,50		
Kommentar: Åpent prosjekt for alt av kjøp og salg gjennom året. Salg av tomter inntektsføres her.								
01990	Egenkapitalinnskudd KLP	2 000 000	0,00	2 000 000	1 815 000	1 814 876	1 814 876,00	185 124,00
	K-sak 125/18 kr 2.000.000,-.							
Kommentar: Årlig innbetaling av egenkapital KLP.								
08994	Utlån Dokka Møbler Eiendom	0	0,00	0	0	0	-225 000,00	
	Inntekter i prosjektet:					-225 000,00		
	Netto i prosjektet:					-225 000,00		
Kommentar: Halvårlig innbetalt avdrag fra Dokka Møbler Eiendom.								
02081	Øvre hovedledning del 1	0	0,00	0	0	354 835,50	354 835,50	-354 835,50
	K-sak 147/19 ramme investeringer VA Synfjell							
Kommentar: Første del av ny hovedledningstrasé fra Nordrumssætra RA til Synfjellporten.								

9. Politisk aktivitet i 2019

2019 har vært et år med høy aktivitet i Nordre Land kommune. Det har vært mange politiske møter og saker i løpet av året, og formannskapet har behandlet 141 saker og Kommunestyret har hatt 152 saker oppe til behandling. Det var kommune- og fylkestingsvalg i september, med konstituerende møte i Nordre Land den 17. oktober. Med konstitueringen trådte også ny kommunelov i kraft.

Det har vært flere viktige politiske saker i 2019, og høy politisk aktivitet, her nevnes noe:.

- Renovering av Torpa Barne- og ungdomsskole med flerbrukshall
- Barnehagestruktur
- Boligsosial handlingsplan
- Ny overordnet organisering
- Nytt reglement for administrasjonsutvalg
- Prosessveileder for omstilling og nedbemanning
- Revidering av strategisk nærings- og utviklingsplan
- En rekke reguleringsplaner
- Strategiseminar med formannskapet med analyse av KOSTRA.
- Valg og konstituering av nytt kommunestyre og råd og utvalg
- Folkevalgtopplæringer

Politisks bestillinger til administrasjonen har det også vært flere av i løpet av året. Videre konkretisering av barnehagestruktur, tillitsreform, totrinnsbehandling av investeringer på selvkostområdet, vurdering av omsorgsboliger i tilknytning til Landmo eller Korsvoll, gjennomgang av lederstruktur i skole, ny frivilligplan og markedsføringsplan og etableringspakke i samarbeid med næringslivet for å nevne noen av oppgavene det arbeides videre med i 2020.

NORDRE LAND
KOMMUNE

